

2008 gegužės 15

ISSN 1392-6098

Nr. 9 / 297

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

Bažnyčios žinios

Popiežius

- Popiežius Benediktas XVI
KREIPIMASIS PER EKUMENINES PAMALDAS
NIUJORKO ŠV. JUOZAPO PARAPIJOJE 2
- KREIPIMASIS Į JAUNIMĄ IR SEMINARISTUS
NIUJORKO ŠV. JUOZAPO KUNIGŲ SEMINARIJOJE 3

Popiežiaus katechezės

- Popiežius Benediktas XVI
KATECHEZĖ APIE ŠV. LEONĄ DIDŪJĮ 6

Šventasis Sostas

- Dvasininkijos kongregacija
ŽINIA PASAULINĖS MALDOS UŽ KUNIGUS DIENOS PROGA 8

Bažnyčia Lietuvoje

- Paminėta Dievo tarno Teofiliaus proceso vyskupijos etapo pabaiga 11
- Lietuvos *Caritas* supažindino su supervizijos taikymu savo organizacijoje 12
- Kunigų susirinkimai 13
- Rengiantis Šiluvos jubiliejui 15

Homilijos

- ŠVENČIAME IR LIUDIJAME
Švč. Kristaus Kūnas ir Kraujas (Devintinės) 21
- ŽODŽIAI IR DARBAI
9 eilinis sekmadienis (A) 22
- PASITIKINTYS NUSIDĖJĖLIAI
10 eilinis sekmadienis (A) 23

Bažnyčia pasaulyje

- Vatikanas kritikavo Europos Tarybos aborto rezoliuciją 24
- Popiežius ragino tinkamai paskirstyti gėrybes 24

Popiežius Benediktas XVI

Kreipimasis per ekumenines pamaldas Niujorko Šv. Juozapo parapijoje

2008 m. balandžio 19 d.

Brangūs broliai ir seserys Kristuje!

Mano širdis kupina dėkingumo visagaliam Dievui – visų Tėvui, „kuris virš visų, per visus ir visuose“ (Ef 4, 6) – už šią palaimintą progą kartu su jumis šį vakarą pasimelsti. Dėkoju vyskupui Dennisui Sullivanui už jo nuoširdų sveikinimą ir nuoširdžiai sveikinu visus, atstovaujančius Jungtinių Valstijų krikščionių bendruomenėms. Tegu jus visus lydi mūsų Viešpaties ir Išganytojo ramybė!

Per jus noriu nuoširdžiai pareikšti, jog vertinu visų įsitraukusiųjų į ekumenizmą <...> neįkainojamą darbą. Jungtinių Valstijų krikščionių indėlis į ekumeninį sąjūdį jaučiamas visame pasaulyje. Raginu visus jus toliau tęsti šį darbą, visada remkitės prisikėlusio Kristaus, kuriam trokštame tarnauti jo garbei skleidami „tikėjimo klusnumą“ (Rom 1, 5), malone.

Ką tik girdėjome Rašto skaitinį, kuriame Paulius – „kalnys Viešpatyje“ – karštai kreipiasi į Efezo krikščionių bendruomenės narius. „Raginu jus, – rašo jis, – elgtis, kaip dera jūsų pašaukimui, į kuri esate pašaukti... uoliai sergėkite Dvasios vienybę taikos ryšiais“ (Ef 4, 1–3). Tada, po tokios aistringos vienybės litanijos, Paulius primena savo klausytojams, kad Jėzus, pakilęs į dangų, suteikė vyrams ir moterims visas Kristaus Kūnui statydinti reikalingas dovanas (plg. Ef 4, 11–13).

Pauliaus raginimas ne mažiau galingai aidi iš šiandien. Jo žodžiai žadina pasitikėjimą, kad Viešpats mūsų, ieškančių vienybės, niekada nepaliks. Jais taip pat esame kviečiami gyventi taip, kad liudytume viena širdimi ir viena siela (plg. Apd 4, 32) – tai visada buvo išskirtinis krikščioniškosios *koinonia* bruožas (plg. Apd 2, 42) – ir galia, patraukiančia kitus prisidėti prie tikinčiųjų bendruomenės, idant jie galėtų dalytis nesuvokiamais Kristaus turtais (plg. Ef 3, 8; plg. Apd 2, 47; 5, 14).

Globalizacija įspraudė žmoniją tarp dviejų polių. Viena vertus, didėja – geografiškai ir kultūriškai – net toli vieni nuo kitų esančių žmonių tarpusavio susietumas ir priklausomybė. Tokia nauja situacija leidžia stiprinti globalinio solidarumo ir bendros atsakomybės už žmonijos gerovę jausmą. Kita vertus, negalima neigti, kad mūsų pasaulyje vykstančias sparčias permainas taip pat lydi

nerimą keliantys fragmentacijos bei traukimosi į individualizmą ženklai. Plintantis naudojimas elektronine komunikacija paradoksaliai lėmė dar didesnę izoliaciją. Todėl daug žmonių, įskaitant jaunuolius, ieško autentiškesnių bendruomenės formų. Didelį nerimą taip pat kelia transcendentinę tiesą griauinančios ar net atmetančios sekuliaristinės ideologijos plitimas. Kultūrinės tendencijos, vyraujančios akademinėje srityje, žiniasklaidoje ir viešuosiuose debatuose, dažnai skatina suabejoti pačia dieviškojo Apreiškimo ir dėl to krikščioniškojo tikėjimo galimybe. Dėl šių priežasčių ištikimai liudyti Evangeliją būtina kaip niekada. Krikščionių užduotis įtikinamai atsakyti apie savo viltį (plg. 1 Pt 3, 15).

Nekrikščionys, matydami skylančias krikščionių bendruomenes, pernelyg dažnai – tai suprantama – sutrinka ir nežino, ką manyti apie pačią Evangelijos žinią. Pamatiniai krikščioniškieji įsitikinimai ir praktikos bendruomenėse kartais pakeičiami vadinamosiomis „pranašiškomis akcijomis“, besiremiančiomis ne visada su Rašto ir Tradicijos duomenimis derančia hermeneutika. Tada bendruomenės liaujasi mėginusios veikti kaip vieningos struktūros ir ima funkcionuoti vadovaudamosi „vietiniais pasirinkimais“. Kai kur šiame procese išnyksta diachroninės *koinonia* – bendrystės su Bažnyčia kiekviename amžiuje – poreikis, ir kaip tik tada, kai pasauliui, prarandančiam savo kryptį, reikia įtikinamo bendro Evangelijos išganomosios galios liudijimo (plg. Rom 1, 18–23).

Tokių sunkumų akivaizdoje pirmiausia turime prisiminti, kad Bažnyčios vienybė kyla iš trejybės Dievo tobulumo. Jono evangelijoje mums sakoma, kad Jėzus meldėsis savo Tėvui, kad jo mokiniai būtų viena, „kaip tu, Tėve, manyje ir aš tavyje“ (Jn 17, 21). Šiame tekste atsispindi neišjudinamas ankstyvosios krikščionių bendruomenės įsitikinimas, kad jos vienybės priežastis yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios vienybė, kurią ji atspindi. Tai savo ruožtu perša mintį, kad vidinė tikinčiųjų sanglauda rėmėsi sveiku jų išpažįstamo mokymo vientisumu (plg. 1 Tim 1, 3–11). Visame Naujajame Testamente aptinkame, jog apaštalai pakartotinai akinami įtikinamai atsakyti apie savo tikėjimą ir pagonims (plg. Apd 17, 16–34) ir žydams (plg. Apd 4, 5–22; 5, 27–42).

Jų argumento branduolys visada buvo istorinis Jėzaus kūniško prisikėlimo iš kapo faktas (Apd 2, 24, 32; 2, 15; 4, 10; 5, 30; 10, 40; 13, 30). Jų skelbimo veiksmingumas galiausiai priklausė ne nuo mokytų žodžių ar žmogiškos išminties (1 Kor 2, 13), bet nuo Dvasios, patvirtinusios autoritetinę apaštalų liudijimą (plg. 1 Kor 15, 1–11), veikimo (plg. Ef 3, 5). Pauliaus ir ankstyvosios Bažnyčios skelbimo šerdis buvo ne kas kitas, kaip Jėzus Kristus, ir „tas nukryžiuotas“ (1 Kor 2, 2). Bet tokį

skelbimą turėjo laiduoti grynas norminis mokymas, išreikštas išpažinimo formulėmis – *symbola*, – kuriomis buvo suformuluota krikščionių tikėjimo esmė ir kurios sudarė pakrikštytųjų vienybės pagrindą (plg. *1 Kor 15, 3–5; Gal 1, 6–9; Unitatis redintegratio, 2*).

Mieli bičiuliai, kerigmos galia nė kiek neprarado savo vidinės dinamikos. Tačiau savęs turime paklausti, ar jos jėgos nesumenkino reliatyvistinis požiūris į krikščioniškąjį mokymą, požiūris, panašus į būdingą sekuliariosioms ideologijoms, kurios tvirtindamos, jog „objektyvus“ vien mokslas, visiškai išstremia religiją į subjektyvią individualaus jausmo sritį. Moksliniai atradimai ir išradimai jų taikymas neabejotinai siūlo naujų galimybių žmogaus padėčiai pagerinti. Tačiau tai nereiškia, jog tai, „ką galima žinoti“, apsiriboja tuo, ką galima verifikuoti empiriškai, ir kad religija nuskirta kintančiai „asmeninės patirties“ plotmei.

Pripažinti šią klaidingą samprotavimo kryptį krikščionims reikštų priėti prie nuomonės, jog pateikiant krikščioniškąjį tikėjimą vargu ar būtina pabrėžti tiesos objektyvumą, nes tereikia klausyti savo sąžinės ir pasirinkti bendruomenę, geriausiai atitinkančią individualų skonį. Rezultatas – nepalaujamas bendruomenių, dažnai vengiančių institucinių struktūrų ir menkinančių mokyimo turinio svarbą krikščioniškajam gyvenimui, gausėjimas.

Net ekumeniniame sąjūdyje krikščionys gali nenorėti pabrėžti mokyimo vaidmens iš baimės, jog tai vien aštrins, o ne gydys susiskaldymo žaizdas. Tačiau aiškus, įtikinamas Jėzuse Kristuje mums laimėto išganymo liudijimas turi remtis norminiu apaštališkuoju mokymu – mokymu, kuris sudaro įkvėptojo Dievo žodžio pagrindą ir palaiko sakramentinį šiandienų krikščionių gyvenimą.

Tik tvirtai laikydamiesi sveiko mokymo (plg. *2 Tes 2, 15; plg. Apr 2, 12–29*), gebėsime atsiliepti į mums besiplėtojančiame pasaulyje kylančius iššūkius. Tiktai taip nedviprasmiškai liudysime Evangelijos ir jos moralinio mokymo tiesą. Būtent tokią žinią pasaulis nori iš mūsų išgirsti. Kaip ankstyvieji krikščionys, privalome skaidriai liudyti „atsaką apie savo viltį“, idant visų geros valios vyrų ir moterų akys atsivertų ir išvystų, jog Dievas parodė mums savo veidą (plg. *2 Kor 3, 12–18*) ir per Jėzų Kristų atidarė vartus į savo dieviškąjį gyvenimą. Jis vienintelis yra mūsų viltis! Dievas apreiškė savo meilę visiems žmonėms per savo Sūnaus kancios ir mirties slėpinį ir pašaukė mus skelbti, kad jis iš tikrųjų prisikėlė, atsisėdo Tėvo dešinėje ir „vėl garbingai ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti“ (Nikėjos-Konstantinopolio išpažinimas).

Tegu šiandien vakare girdėtas Dievo žodis kelyje į vienybę uždega mūsų širdis viltimi (plg. *Lk 24, 32*). Tegu šios pamaldos būna esminio maldos vaidmens ekumeniniame sąjūdyje pavyzdys (plg. *Unitatis redintegratio, 8*); mat be jos ekumeninės struktūros, institucijos ir programos netektų savo širdies ir sielos. Dėkokime visagaliai Dievui už pažangą, pasiektą veikiant jo Dvasiai, ir su dėkingumu pripažinkime asmenines pastangas, sudėtas daugybės čia esančiųjų ir pirma mūsų buvusiųjų.

Sekdami jų pėdomis ir pasitikėdami vien Dievu, pasieksime, esu tikras, pasak tėvo Paulo Wattsono, „vieną viltį, vieną tikėjimą ir vieną meilę“, vienybę, kuri vienintelė gali įtikinti pasaulį, kad Jėzus Kristus yra Tėvo atsiųstas visų išganyti.

Popiežius Benediktas XVI

Kreipimasis į jaunimą ir seminaristus Niujorko Šv. Juozapo kunigų seminarijoje

2008 m. balandžio 20 d.

Pasveikinęs susirinkusiuosius ir atkreipęs dėmesį į šešis šventuosius bei palaimintuosius, liudijusius Kristų Niujorko gatvėse ir priemiesčiuose, popiežiaus tęsė:

O kaip šiandien? Kas liudija Jėzaus Gerąją Naujieną Niujorko gatvėse, neramiuose didmiesčių kvartaluose, ten, kur renkasi jaunimas ieškodamas ko nors, kuo galėtų pasitikėti? Dievas yra mūsų pradžia ir tikslas, o Jėzus – kelias. Šioje kelionėje takas vinguriuoja – kaip ir mūsų šventiesiems – per paprasto, kasdienio gyvenimo džiaugsmus ir išbandymus šeimoje, mokykloje ar koledže, laisvalaikio metu ir parapinėse bendruomenėse. Visos šios vietos paženklintos kultūros, kurios supami užaugote. Jums, jauniems amerikiečiams, buvo pasiūlyta daug progų savo asmeniui ugdyti, ir jūs užaugote dosnūs, pasirengę tarnauti ir teisingi. Tačiau jums nereikia man nė sakyti, jog esama ir sunkumų – viltį slopinančios veiklos bei mąstysenos, kelių, vedančių, regis, į laimę bei pilnatvę, bet galiausiai pasibaigiančių vien sumaištimi ir baime.

Mano paties paauglystės metai buvo sudarkyti pikto režimo, maniusio, jog jis žinąs visus atsakymus; kol buvo iki galo suvokta, kokia tai pabaisa, jo įtaka didėjo prasišverbdama į mokyklas ir pilietines institucijas, į politiką

ir net religiją. Režimas ištrėmė Dievą ir dėl to tapo nepaveikiamas nieko, kas teisinga ir gera. Daugelis jūsų senelių ir prosenelių bus pasakoję apie vėliau kilusio griovimo siaubą. Kai kurie bėgdami nuo šio siaubo kaip tik ir atsidūrė Amerikoje. Dėkokime Dievui, kad šiandien daugybė jūsų kartos žmonių gali mėgautis laisvėmis, atsiradusiomis puoselėjant demokratiją ir pagarbą žmogaus teisėms. Dėkokime Dievui už visus besistengiančius laiduoti, kad jūs galėtumėte augti aplinkoje, gaivinančioje tai, kas gražu, gera ir teisinga, – už jūsų tėvus ir senelius, jūsų mokytojus ir kunigus, už pilietinės visuomenės vadovus, siekiančius to, kas teisinga.

Galia griauti, deja, išlieka. Manyti kitaip reikštų apgaulinėti save patį. Tačiau ji niekada netriumfuoja; ji nugalima. Štai tokia yra vilties, darančios mus krikščionimis, esmė, o Bažnyčia tai dramatiškiausiai primena per Velykų tridienį ir džiugiai švenčia Velykų laikų! Tas, kuris rodo mums tolyn už mirties nusidriekiantį kelią, yra tas, kuris rodo, kaip įveikti griovimą ir baimę: tai – Jėzus, tikrasis gyvenimo mokytojas (plg. *Spe salvi*, 6). Jo mirtis ir prisikėlimas reiškia, kad Tėvui galime sakyti: „Tu mus atgaivina!“ (Didžiojo penktadienio Komunijos malda). Panašiai vos prieš kelias savaites per gražią Velyknakčio liturgiją ne iš nevilties ar baimės šaukėmės Dievo mūsų pasauliui, bet kupini vilties su pasitikėjimu sakėme: „Išsklaidyk mūsų širdies tamsą! Išsklaidyk mūsų proto tamsą!“ (plg. Malda uždegant Velykų žvakę).

Kas ta tamsa galėtų būti? Kas nutinka, kai žmonės, ypač pažeidžiamiausi, užuot išvydę vilties ranką, pamato sugniaužtą represijų ar manipuliacijų kumštį? Pirmoji pavyzdžių grupė susijusi su širdimi. Juk čia jaunimo puoselėjami troškimai ir svajonės taip lengvai sudaužomi ar sugriaunami. Turiu galvoje sužeistus narkotikų piktnaudžiavimo, benamystės ir skurdo, rasizmo, smurto ir pažeminimo – pirmiausia mergaites ir moteris. Šių problemų priežastys sudėtingos, tačiau jas visas vienija apnuodyta proto nuostata, žmones traktuojant kaip vien objektus, širdies, iš pradžių ignoruojančios, po to pajuokiančios kiekvienam žmogui Dievo dovanotą kilumą, sudiržimas. Tokios tragedijos taip pat kreipia į tai, kas būtų galėję būti, jei kiti – jūs – būtumėte ištiesę ranką. Akinu jus kviesti kitus, pirmiausia pažeidžiamus ir nekaltus, prisidėti prie jūsų gerumo ir vilties kelyje.

Antra tamsos sritis – paveikianti protą – dažnai išlieka nepastebėta ir dėl šios priežastis yra ypač grėsminga. Manipuliacija tiesa iškreipia tikrovės suvokimą, užtamsina mūsų vaizduotę ir siekius. Jau minėjau, jog jums teko laimė mėgautis daugybe laisvių. Pamatinė laisvės svarba griežtai saugotina. Nekelia nuostabos,

kad daugybė individų ir grupių viešajame forume garsiai reikalauja savo laisvės. Tačiau laisvė yra trapi vertybė. Ji gali būti klaidingai suprantama, ja galima piktnaudžiauti, taigi ji gali vesti ne į laimę, kurios iš jos tikimasi, bet į tamsią manipuliavimo areną, kur mūsų supratimas apie save pačius bei pasaulį supainiojamas ar net iškreipiamas turinčiųjų slaptų tikslų.

Ar pastebėjote, kaip dažnai laisvės reikalaujama nesi-remiant tiesa apie žmogaus asmenį? Šiandien kai kas aiškina, kad pagarba individo laisvei neleidžianti siekti tiesos, įskaitant tiesą apie tai, kas gera. Kai kuriuose sluoksniuose kalbėjimas apie tiesą laikomas nesutarimų ir nesantaikos sėjimu, todėl geriausia tai apriboti privačia plotme. Ir vietoje tiesos – arba, teisingiau, jai nesant – pasklido idėja, kuri sakosi laiduojanti laisvę bei išlaisvinanti sąžinę, viską vienodai vertindama. Tai vadiname reliatyvizmu. Bet koks yra „laisvės“, kuri, nekreipdama dėmesio į tiesą, siekia to, kas klaidinga ar bloga, tikslas? Kiek daug jaunų žmonių, kuriuos laisvės vardu ištiesta ranka nuvedė į priklausomybę, moralinę ar intelektualinę sumaištį, skausmą, savigarbos netektį, net neviltį ir – tai tragiška ir liūdna – savižudybę! Brangūs bičiuliai, tiesa nėra primetinėjimas. Ji nėra nė tiesiog taisyklių rinkinys. Tai to, kuris niekada mūsų nenuvilia, to, kuriuo visada galime pasitikėti, atradimas. Ieškodami tiesos, imame gyventi tikėjimu, nes galutinė tiesa yra asmuo – Jėzus Kristus. Štai kodėl autentiška laisvė nėra nusišalinimas nuo apsisprendimo. Tai – apsisprendimas atsakyti savęs ir leisti save įtraukti į Kristaus buvimą dėl kitų (plg. *Spe salvi*, 28).

Tad kaip mes, tikintieji, galėtume padėti kitiems eiti pilnatvę bei ilgalaikę laimę atnešančios laisvės keliu? Vėl pažvelkime į šventuosius. Kaip jų liudijimas tikrai išlaisvino kitus iš širdies ir proto tamsos? Atsakymas glūdi jų tikėjimo šerdyje, mūsų tikėjimo šerdyje. Įsikūnijimo, Jėzaus gimimo, įvykiu parodoma, kad Dievas iš tikrųjų randa vietą tarp mūsų. Užauga pilna, tad jis pas mus ateina per tvartelį, ir yra žmonių, matančių jo šviesą. Jie permano, kas toks iš tiesų yra tamsus uždaras Erodo pasaulis, ir seka paskui kelią rodančią šviesią žvaigždę nakties danguje. O kas gi spindi? Čia galite prisiminti maldą, tariamą švenčiausiąją Velykų naktį: „Dieve, atsiuntęs pas žmones savąjį Sūnų – pasaulio šviesą“, uždek mus savo viltimi (plg. Ugnies šventinimas). Eidami iškilminga procesija su uždegtomis žvakėmis, perduodame vienas kitam Kristaus šviesą. Tai visą blogį išsklaidanti, kaltes nuplaunanti, puolusiems nekaltumą, nuliūdusiems džiaugsmą gražinanti, neapykantą maldanti, širdis vienijanti ir išdidumą palenkianti šviesa (plg. *Exsultet*). Toks Kristaus šviesos poveikis. Toks šventųjų kelias. Tai nuostabi vilties vizija – Kristaus šviesa kviečia jus būti kitiems kelią rodančiomis

žvaigždėmis einant paskui Kristų atleidimo, susitaikymo, nuolankumo, džiaugsmo ir ramybės keliu.

Tačiau kartais jaučiame pagundą užsisklęsti savyje, suabejoti Kristaus spindesio jėga, susiaurinti vilties horizontą. Turėkite drąsos! Žvelkite į mūsų šventuosius. Jų įvairiopa Dievo artumo patirtis akina mus iš naujo atrasti krikščionybės plotį ir gylį. Leiskite savo vaizduotei laisvai sklaidytis begalinėse krikščioniškosios mokinystės horizontų platybėse. Kartais į mus žiūrima kaip į žmones, kalbančius vien apie draudimus. O kaip tai toli nuo tiesos! Autentiška krikščioniškoji mokinystė paženklinta nuostabos jausmo. Prieš mūsų akis Dievas, kurį pažįstame ir mylime kaip draugą, jo kūrinijos platybė ir mūsų krikščioniškojo tikėjimo grožis.

Brangūs bičiuliai, šventųjų pavyzdys kviečia mus skirti dėmesio keturiems esminiams mūsų tikėjimo lobio aspektams – asmeninei maldai ir tylai, liturginei maldai, veikliai artimo meilei ir pašaukimams.

Svarbiausia išsiugdyti asmeninį ryšį su Dievu. Toks ryšys reiškiamas malda. Dievas toks, kad jis kalba, girdi ir atsiliepia. Šventasis Paulius mums primena: galime ir turime be paliovos melstis (plg. *1 Tes 5, 17*). Užuoat gręžęsi į save ar traukęsi nuo gyvenimo džiugių ir liūdnų momentų, meldamiesi gręžiamės į Dievą ir per jį į vienas į kitą, įskaitant nustumtuosius į paribius ir tuos, kurie eina kitokiais negu Dievo keliais (plg. *Spe salvi, 33*). Šventieji mus gyvai moko, jog malda virsta veiklia viltimi. Kristus buvo jų nuolatinis bendrakeleivis, su kuriuo jie kalbėdavosi kiekviename savo kelionės dėl kitų tarpnyje.

Prisiminti turime dar vieną maldos aspektą – tylią kontempliaciją. Šv. Jonas, pavyzdžiui, mums sako, jog tam, kad priimtume Dievo apreiškimą, pirma turime klausytis, tada atsakyti skelbdami tai, ką išgirdome bei pamatėme (plg. *1 Jn 1, 2–3; Dei Verbum, 1*). Galbūt kažkiek praradome gebą klausytis? Ar išlieka erdvės išgirsti Dievo šnabždesius, įsiklausyti į Dievą, jį, esantį Eucharistijoje, adoruoti. Leiskime jo žodžiui formuoti mūsų kelionę kaip šventumo skleidimąsi.

Liturgijoje aptinkame visą besimeldžiančią Bažnyčią. Žodis „liturgija“ reiškia Dievo tautos dalyvavimą Kristaus kaip kunigo ir jo Kūno – Bažnyčios darbe (*Sacro-sanctum Concilium, 7*). Koks tai darbas? Pirmiausia jis susijęs su Kristaus kančia, mirtimi ir prisikėlimu, taip pat jo įžengimu į dangų – su tuo, ką vadiname Velykų slėpiniu. Jis taip pat susijęs su pačios liturgijos šventimu. Abiejų reikšmių, tiesą sakant, vieną nuo kitos atskirti neįmanoma, nes šis „Jėzaus darbas“ yra tikrasis liturgijos turinys. Per liturgiją „Jėzaus darbas“ nuolatos

suvedamas į sąlytį su istorija, su mūsų gyvenimu, idant jį formuotų. Čia vėl aikštėn iškyla mūsų krikščioniškojo tikėjimo didybė. Visada, kai susirenkate į šv. Mišias, kai einate išpažinties, kai švenčiate sakramentus, Jėzus veikia. Per Šventąją Dvasią jis traukia jus prie savęs, į savo pasiaukojamą meilę Tėvui, kuris tampa meile visiems. Tada pamatome, kad Bažnyčios liturgija yra vilties tarnyba žmonijai. Jūsų sąžiningas dalyvavimas yra veikli viltis, padedanti išlaikyti pasaulį – šventuosius ir kartu nusidėjėlius – atvirą Dievui; mūsų siūloma viltis tikrai žmogiška (plg. *Spe salvi, 34*).

Asmeninė malda, tyli kontempliacija kartkartėmis, dalyvavimas Bažnyčios liturgijoje priartina jus prie Dievo ir taip rengia tarnauti kitiems. Šį vakarą mus lydintys šventieji mums rodo, kad tikėjimo gyvenimas ir viltis taip pat yra gyvenimas artimo meile. Kontempliuodami Kristų ant kryžiaus, regime meilę radikaliausiu pavidalu (plg. *Deus caritas est, 12*). Progų leisti į tokią kelionę gausybė. Žvelkite aplinkui Kristaus akimis, klausykitės jo ausimis, jauskite ir galvokite jo širdimi ir protu. Ar jūs pasirengę, kaip jis, atiduoti viską dėl tiesos ir teisingumo? Šiame mieste ir už jo tebėra daugybė kančios pavyzdžių, į kuriuos mūsų šventieji atsiliepė su užuojauta. Atsirado naujų neteisybių: kai kurios jų sudėtingos ir kyla iš širdies išnaudojimo bei manipuliacijos protu; net mūsų bendri namai, pati žemė, dejuoja slegiama vartotojiško godumo ir neatsakingo išnaudojimo naštos. Turime įdėmiai klausytis. Turime atsiliiepti nauja socialine veikla, kylančia iš beribės visuotinės meilės. Taip laidosime, kad mūsų gailestingumo ir teisingumo darbai virstų veiklia viltimi dėl kitų.

Brangūs jaunuoliai, galiausiai norėčiau tarti žodį apie pašaukimus. Pirmiausia mintyse turiu jūsų tėvus, senelius ir krikštąteivius. Jie buvo pirmutiniai jūsų tikėjimo ugdytojai. Prašydami jus pakrikštyti, jie suteikė jums galimybę gauti didžiausią jūsų gyvenimo dovaną. Tą dieną įžengėte į paties Dievo šventumą. Tapote Tėvo įvaikiais. Buvote įtraukti į Kristų. Buvote padaryti vieta, kur gyvena jo Dvasia. Meldsimės už motinas ir tėvus visame pasaulyje, pirmiausia išgyvenančius kokius nors sunkumus – socialinius, materialinius ar dvasinius. Gerbkime pašaukimą į santuoką ir šeimos gyvenimo kilnumą. Visada suvokime, kad būtent šeimose pašaukimams suteikiama gyvybė.

Sveikinu čia, Šv. Juozapo seminarijoje, susirinkusius seminaristus ir tariau padėsinimo žodį visiems Amerikos seminaristams. Džiugu girdėti, kad jūsų gausėja! Dievo tauta tikisi, jog būsite šventi kunigai, kasdien keliausite atsivertimo keliu, žadindami kitų troškimą giliau įsitraukti į bažnytinį tikinčiojo gyvenimą. Raginu jus stiprinti savo draugystę su Jėzumi, Geruoju

Ganytoju. Kalbėkitės su juo širdis į širdį. Atmeskite bet kokią pretenzingumą, karjerizmo ar išpuikimo pagundą. Siekite artimo meilės, skaistumo ir nuolankumo tikrai paženklinto gyvenimo, sekdami Kristumi, amžinuoju vyriausiuoju Kunigu, kurio gyvomis ikonomis tampate (plg. *Pastores dabo vobis*, 33). Brangūs seminaristai, kasdien už jus meldžiuosi. Prisiminkite, jog Viešpačiui svarbu, kad gyventumėte jo meilėje ir leistumėte jo meilei spindėti kitiems.

Pašvęstojo gyvenimo seserys, broliai ir kunigai, itin prisidėkite prie Bažnyčios misijos. Jūsų pranašiškas liudijimas paženklintas giliaus įsitikinimo, jog, teikiant pirmenybę Evangelijai, formuojamas krikščioniškasis gyvenimas ir perkeičiama visuomenė. Šiandien norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į teigiamas kongregacijų pastangas dvasiškai atnaujinti savo charizmą. Žodis „charizma“ reiškia laisvai ir neužtarnaujamai duotą dovaną. Charizmas teikia Šventoji Dvasia, įkvepianti steigėjus ir steigėjas ir formuojanti kongregacijas vėlesniu dvasiniu paveldu. Nuostabus kiekvienam pašvęstojo gyvenimo institutui būdingų charizmų spektras yra nepaprastas dvasinis lobis. Bažnyčios istorija, matyt, gražiausiai atspindima per jos dvasingumo mokyklų, kurių didžiūma kilusi iš šventų jų steigėjų gyvenimų, istoriją. Atrasdami charizmas, taip išplečiančias dvasinę išmintį, kai kurie iš jūsų, esu tikras, ištrauks į apaštališkąjį gyvenimą ir kontempliacinę tarnystę. Nesidrovėdami kalbėkite su pašvęstojo gyvenimo broliais, seserimis ir kunigais apie jų kongregacijų charizmą ir dvasingumą. Tobulos bendruomenės nėra, tačiau Viešpats ragina žvelgti ne į konkrečius individus, bet į ištikimybę steigiamajai charizmai. Nebijokite! Jūs irgi galite paversti savo gyvenimą savęs atidavimu iš meilės Viešpačiui Jėzui ir jame kiekvienam žmogaus giminės nariui (plg. *Vita consecrata*, 3).

Bičiuliai, vėl klausiu, o kaip šiandien? Ko siekiate? Ką jums šnabžda Dievas? Jėzus Kristus yra niekada neapgaunanti viltis. Šventieji rodo jo nesavanaudišką meilę. Jų, kaip Kristaus mokinių, ypatingos kelionės skleidėsi vilties bendruomenėje – Bažnyčioje. Būtent Bažnyčioje surasite drąsos ir pasipirties žengti Viešpaties keliu. Gaivindamiesi asmenine malda, akinami tyloje, formuojami Bažnyčios liturgijos atrasite Dievo jums numatytą konkretų pašaukimą. Džiugiai priimkite jį. Šiandien esate Kristaus mokiniai. Švieskite jo šviesa šiame dideliame mieste ir už jo. Parodykite pasauliui jus jaudinantį vilties pagrindą. Pasakykite kitiems apie jus išlaisvinančią tiesą. Kupinas tokios vilties, atsisveikinu su jumis iki susitikimo Sidnėjuje per Pasaulinę jaunimo dieną šių metų liepą. Ir kaip savo meilės jums ir jūsų šeimoms laidą džiugiai suteikiu savo apaštališkąjį palaiminimą.

Popiežius Benediktas XVI

Katechezė apie šv. Leoną Didįjį

2008 m. kovo 5 d.

Mieli broliai ir seserys,

Tęsdami savo kelionę su Bažnyčios Tėvais, kurie yra tikros iš tolo spindinčios žvaigždės, šiandien prisiartiname prie popiežiaus, kurį 1754 m. popiežius Benediktas XIV paskelbė Bažnyčios mokytoju: kalbame apie šventąjį Leoną Didįjį. Kaip liudija jam tradicijos anksti suteiktas vardo pažymynys, jis iš tikrųjų buvo vienas didžiausių popiežių, atnešęs Romos Sostui garbę, aiškiai prisidėjęs prie jos autoriteto bei prestižo sustiprinimo. Jis buvo pirmasis Romos vyskupas Leono vardu, kurį vėliau priėmė dar dvylika popiežių, jis taip pat pirmasis popiežius, po kurio iki mūsų laikų liko jo skelbimas susiburdavusiems iškilnių metu žmonėms. Spontaniškai jį galima prisiminti taip pat dabartinių trečiadienio audiencijų aplinkoje – tai pastaraisiais dešimtmečiais Romos vyskupui tapo tradicine susitikimų su tikinčiais ir iš įvairių pasaulio šalių atvykusiais žmonėmis forma.

Leonas kilo iš Toskanos regiono. Apie 430 m. tapo Romos Bažnyčios diakonu ir laikui bėgant įgijo svarbią padėtį. Iškilus jo vaidmuo lėmė tai, kad 440 m. Gala Placidija, anuomet valdžiusi Vakarų imperiją, nutarė išsiųsti jį į Galiją, kad pataisytų ten susiklosčiusią sudėtingą situaciją. Tačiau tų metų vasarą mirė popiežius Sikstas III – su jo vardu susijusios nuostabios Švč. Marijos didžiosios bazilikos mozaikos – o jo įpėdiniu išrinktas būtent Leonas, jis sužinojo apie tai Galijoje vykdydamas savo taikos misiją. Grįžęs į Romą naujasis popiežius buvo iššventintas 440 m. rugsėjo 29 d. Taip prasidėjo jo pontifikatas, tęsėsis daugiau kaip dvidešimt vienerius metus ir neabejotinai priklausęs prie svarbiausių Bažnyčios istorijoje. Popiežius Leonas Didysis mirė 461 m. lapkričio 10 d. ir buvo palaidotas netoli šv. Petro kapo. Jo relikvijos šiandien saugomos viename iš Vatikano bazilikos altorių.

Popiežius Leonas gyveno labai sunkiais laikais: besikartojantys barbarų antpuoliai, tolydžio silpnėjanti imperatoriaus valdžia Vakaruose, užsitęsusi visuomeninė krizė privertė Romos vyskupą – o dar labiau tai paaiškėjo po pusės šimtmečio, Grigaliaus Didžiojo pontifikato metais – imtis svarbaus vaidmens tvarkant taip pat civilinius ir politinius reikalus. Tai akivaizdžiai sustiprino Romos Sosto reikšmę ir prestižą. Ypač žinomas vienas Leono gyvenimo epizodas. Tai buvo 452 m., kai Mantuvoje popiežius drauge su romiečių delegacija susitiko su

hunų vadu Atila ir įkalbėjo jį nutraukti karinį įsiveržimą, nuniokojusį Italijos šiaurės bei rytų regionus. Šitaip pavyko išgelbėti pusiasalio likutį. Šis svarbus įvykis greitai įėjo į istoriją ir tapo šio popiežiaus taikos iniciatyvų simboliu. Deja, ne tokia sėkminga buvo po trejų metų popiežiaus kita iniciatyva, kuri bet kuriuo atveju rodo mus stebinančią drąsą: 455 m. pavasarį Leonui nepavyko užkirsti kelio Genzeriko vadovaujamiems vandalams, įsiveržusiems pro Romos vartus į neginamą miestą ir dvi savaites jį niokojusiems. Tačiau vis dėlto popiežiaus gestu, kai jis beginklis ir lydimas vien savo dvasininkijos išėjo pasitikti užpuoliko ir įtikinėjo jį sustoti, pasiekta bent tai, kad Roma nebuvo sudeginta, o Šv. Petro, Šv. Pauliaus ir Šv. Jono bazilikos, kuriose slėpėsi dalis įgašdintų gyventojų, apsaugotos nuo baisaus apiplėšimo.

Popiežiaus Leono veiklą žinome iš jo gražių pamokslų – jų, parašytų puikia ir aiškia lotynų kalba, išliko beveik šimtas – taip pat iš apie šimto penkiasdešimties jo parašytų laišku. Čia popiežius pasirodo visa savo didybe, susitelkęs tarnauti tiesai ir meilei uolia Žodžio tarnyste, atskleidžiančia jį kaip teologą ir sielovadininką. Leonas Didysis, nepailstamai besirūpinantis savo tikinčiais ir Romos liaudimi, taip pat įvairių Bažnyčių vienybe ir jų poreikiais, buvo nenuvargstantis Romos primato palai-kytojas ir puoselėtojas, pasirodęs esąs tikras apaštalo Petro įpėdinis: tai aiškiai suvokė susirinkę į Chalkedono Susirinkimą daugelis vyskupų, tarp jų didžiama iš Rytų.

Šis Susirinkimas, vykęs 451 m. dalyvaujant 350 vyskupų, buvo svarbiausias iš iki tol Bažnyčios istorijoje vykusių Susirinkimų. Chalkedono Susirinkime ištikimai apibendrinta trijų ankstesnių Susirinkimų: Nikėjos (325 m.), Konstantinopolio (381 m.) ir Efezo (431 m.), kristologijos įžvalga. Jau VI a. tie keturi Susirinkimai, iš naujo apibendrinę ankstyvosios Bažnyčios tikėjimą, buvo lyginami su keturiomis Evangelijomis. Taip teigia Grigalius Didysis savo garsiajame laiške (I, 24), kuriame ragina, „kaip keturias šventosios Evangelijos knygas priimti ir gerbti tuos keturis Susirinkimus“, nes ant jų, kaip toliau aiškina Grigalius, „tarsi ant kertinio akmens iškyla tikėjimo struktūra“. Chalkedono Susirinkime buvo atmesta Eutichio erezija, kuri ginčijo tikrąją žmogiškąją Dievo Sūnaus prigimtį – Susirinkimas patvirtino, jog jo viename Asmenyje nesumaišytos ir neišskirtos yra dvi prigimtys: žmogiškoji ir dieviškoji.

Tą tikėjimą į Jėzų Kristų – tikrą Dievą ir tikrą žmogų – popiežius patvirtino Konstantinopolio vyskupui skirtame doktrininiame tekste, pavadintame *Tomus ad Flavianum*, kuris buvo perskaitytas Chalkedono Susirinkime ir ten dalyvavusių vyskupų vienbalsiai priimtas iškaltingu šūksniu: „Petras kalbėjo per Leoną.“ Pirmiausia iš to teksto, taip pat iš kitų tų metų kristologinės polemikos

dokumentų aiškiai pasirodo, kaip itin reikliai popiežius priėmė Petro įpėdinio atsakomybę, – jo vaidmuo Bažnyčioje unikalus, kadangi „tik vienam apaštalui buvo patikėta tai, kas kitiems buvo paskelbta“, teigia Leonas viename iš savo pamokslų šv. Petro ir Pauliaus iškilmės proga (83, 2). Popiežius vykdė šios atsakomybės užduotis tiek Vakaruose, tiek Rytuose apdairiai, ryžtingai ir aiškiai per savo raštus ar tarpininkaujant legatams, įvairiomis progomis pareikšdamas savo mintis. Taip jis parodė, kaip Romos primatą vykdyti buvo būtina tiek anuomet, tiek dabar, siekiant veiksmingai tarnauti Kristaus Bažnyčiai būdingai bendrystei.

Suvokdamas savo gyvenamo meto istorinį momentą ir gilią krizę, vykstant virsmui nuo pagoniškosios Romos į krikščioniškąją Romą, Leonas Didysis įstengė būti artimas liaudžiai ir tikintiesiems savo sielovadine veikla bei pamokslais. Romą užplūdus pabėgėliams, trūkstant maisto, įsigalėjus neteisingumui ir skurdui, popiežius gaivino gailestingumą. Jis priešinosi pagoniškiems prietarams ir manichėjų grupių veiklai. Siejo liturgiją su kasdieniu krikščionių gyvenimu, pavyzdžiui, jungdamas pasninko praktiką su gailestingumu ir išmalda pirmiausia metų ketvirčių (*quattuor tempora*), ženklinančių metų laikų kaitą, proga.

Leonas Didysis ypač mokė savo tikinčiuosius – o jo žodžiai šiandien mums irgi aktualūs, – jog krikščioniškoji liturgija yra ne buvusių įvykių atminimas, bet neregimos tikrovės, vykstančios kiekvieno iš mūsų gyvenime, sudabartinimas. Būtent tai jis pabrėžia viename iš pamokslų (plg. 64, 1–2), susijusių su Velykomis, kurias dera švęsti kiekvienu metų laiku „ne tiek kaip kažką iš praeities, bet veikiau kaip dabarties įvykį“. Šventasis popiežius pabrėžia, jog visa tai priklauso tiksliam planui: kaip Kūrėjas vienu kvėpimu įkvėpė protingą gyvybę iš žemės dulkių nulipdytam žmogui, taip ir po gimtosios nuodėmės jis pasiuntė savo Sūnų į pasaulį, idant gražintų žmogui prarastą orumą ir sunaikintų velnio viešpatavimą per naują malonės gyvenimą.

Tai kristologinis slėpinys, prie kurio šv. Leonas Didysis savo laišku Chalkedono Susirinkimui veiksmingai ir esmingai prisidėjo, visiems laikams patvirtindamas – to Susirinkimo dėka – tai, ką šv. Petras pasakė Pilypo Cezarėje. Su Petru ir kaip Petras jis išpažino: „Tu esi Kristus – gyvojo Dievo Sūnus.“ Drauge Dievas ir žmogus, „nesvetimas žmonių giminei, bet laisvas nuo nuodėmės“ (plg. *Serm.* 64). Šio kristologinio tikėjimo galia jis nešė taiką ir meilę. Šitaip jis nurodo mums kelią: tikėjimu mokomės meilės. Mokykimės iš šv. Leono Didžiojo tikėti į Kristų, tikrą Dievą ir tikrą žmogų, ir tą tikėjimą kasdien įgyvendinti veikdami taikos labui ir artimo meilėje.

Dvasininkijos kongregacija

Žinia Pasaulinės maldos už kunigus dienos proga

Gegužės 30 d., Švč. Jėzaus Širdies šventė

Gerbiami ir brangūs broliai kunigai!

Švenčiausiosios Jėzaus Širdies šventės dieną savo protų ir širdžių meilės kupiną žvilgsnį nepaliaujamai kreipkime į Kristų, vienintelį mūsų egzistencijos ir pasaulio Atpirkėją. Kreipti žvilgsnį į Kristų reiškia žvelgti į veidą, kurio kiekvienas žmogus sąmoningai ar nesąmoningai ieško kaip vienintelio patenkinančio atsako į savo nenumaldomą laimės troškulį.

Šį veidą esame sutikę, ir tą dieną, tą momentą jo meilė taip giliai sužeidė mūsų širdį, kad negalėjome sustoti nepaliaujamai prašę leisti pasilikti jo artybėje. „Auštant tu girdi mano balsą, švintant į tave kreipiuosi su malda ir laikiu“ (Ps 5, 4).

Liturgija mums vis iš naujo teikia progą nuodugniau įsimąstyti į dieviškojo Žodžio įsikūnijimo slėpinį, šios bendrijos, kuri yra Bažnyčia, ištaką ir giliausią tikrovę: Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas apsireiškia Jėzuje Kristuje. „Niekas nebūtų galėjęs regėti jo šlovės, jei pirma nebūtų buvęs pagydytas jo kūno menkumo. Dulkių buvai apakintas, dulkių esi pagydomas: kūnas padarė tave aklą, kūnas tave pagydo“ (Augustinas. *In evangelium Joannis tractatus*, homilija, 2, 16).

Tiktai žvelgiant į tobulą ir žavinčią gyvo bei veikiančio, mums apsireiškusio ir šiandien prie kiekvieno su savo meile bei atsidavimu vis dar pasilenkiančio Jėzaus Kristaus žmogystę, įmanoma, kad jis apšvies bei patenkins mūsų žmogiškosios būties it bedugnė gilų poreikį; jis tikrai yra mūsų Viltis ir mūsų ribotumus apglėbiantis gailestingumas, mokantis mus atleisti tai, ko vieni patys ne galėjome nujausti. „Bedugnė šaukia bedugnei tavo krioklių griausmu“ (Ps 42, 8).

Tradiciškai per Švč. Jėzaus Širdies šventę švenčiamos Pasaulinės maldos už kunigų šventėjomą dienos proga norėčiau atkreipti dėmesį į **maldos pirmenybę** veiklos atžvilgiu, nes nuo maldos priklauso, ar veikla bus veiksminga. Bažnyčios misija daugiausia priklauso nuo individo asmeninio santykio su Viešpačiu Jėzumi ir todėl maitintina malda: „Turint prieš akis <...> aktyvizmą bei gresiantį sekuliarizmą, atėjo metas iš naujo patvirtinti maldos reikšmę“ (Benediktas XVI. *Deus ca-*

ritas est, 37). Nenuilsdami semkime iš jo gailestingumo, leiskime jam pažvelgti į skausmingas mūsų nuodėmių žaizdas bei jas gydyti, kad galėtume stebėtis vis nauju mūsų atpirktos žmogiškosios būties stebuklu.

Brangūs broliai, esame Dievo gailestingumo mums žinovai ir tik tada jo įrankiai, kai vis iš naujo apglėbiame sužeistą žmogiškąją būtį. „Kristus išgelbėja ne iš mūsų žmogiškumo, bet per jį, išgelbėja ne nuo pasaulio, bet pasaulyje, kad pasaulis būtų išgelbėtas per Jį (plg. *Jn 3, 17*)“ (Benediktas XVI. Kalėdų žinia, 2006 12 25). Taip, esame kunigai per Šventimų sakramentą, aukščiausiai Dievo gailestingumo ir kartu jo mūsų išsirinkimo aktą.

Antra, nenumaldomai Jo labai trokštant, tikrasis mūsų kunigystės matmuo yra **elgetavimas**, paprastas ir nuolatinis prašinėjimas, išmokstamas tyliai meldžiantis: šitai visada ženklindavo šventųjų gyvenimą, ir to primygtinai reikalautina. Toks ryšio su Kristumi suvokimas kasdien grynintinas ir bandytinas. Kasdien vis iš naujo konstatuojame, kad ši drama nepalenkia ir mūsų, Kristaus vardu veikiančių tarnų. Jo artybėje negalime išlikti nė akimirkos netrokšdami Jį pažinti ir jam vis iš naujo pritarti. Turime nepasiduoti pagundai savo kunigiškąją būtį imti laikyti prisiimta neišvengiama ir perleisti neįmanoma našta, kurią būtų galima nešti „mechaniškai“, pasitelkiant, pavyzdžiui, platų ir struktūruotą pastoracinį planą. Kunigystė yra pašaukimas, kelias, būdas, kuriuo Kristus mus atperka, kuriuo jis mus pašaukė ir dabar vis dar šaukia kartu su juo gyventi.

Vienintelis tinkamas mūsų šventojo pašaukimo matas yra **radikalumas**. Toks visiškas savęs atidavimas, suvokiant savo neištikimybę, gali būti įgyvendinamas tik vis nauju maldos remiamu apsisprendimu, kurį Kristus tada diena iš dienos įgyvendina. Šioje radikalumo ir visiško supanašėjimo su Kristumi perspektyvoje priimtina bei įgyvendintina ir kunigiškojo celibato dovana. Kiekvienai kitokiai laikysenai santykio su Kristumi atžvilgiu gresia pavojus tapti ideologine.

Kartais itin didelė šiandienėmis tarnybos sąlygomis atliktino darbo apimtis irgi turėtų ne atimti mums drąsą, bet akinti dar dėmesingiau puoselėti savo kunigiškąją tapatybę, turinčią nepaneigtinas dieviškąsias šaknis. Šia prasme ir vadovaujantis logika, prieštaraujančia pasaulio logikai, kaip tik ypatingos tarnybos sąlygos turėtų mus skatinti „pakelti“ mūsų dvasinio gyvenimo „toną“, ryžtingiau ir veiksmingiau liudijant mūsų išskirtinę priklausomybę Viešpačiui.

Jis, kuris pirmas mus pamilo, moko mus visiškai save atiduoti. „Jėzus Eucharistijoje dovanoja ne „kažką“, bet save patį; jis aukoja savo kūną ir išlieja savo kraują. Taip

jis dovanoja visą savo egzistenciją, atskleisdamas pirmą pradžią šios meilės versmę“ (*Sacramentum caritatis*, 7).

Brangūs broliai, sąžiningai **kasdien švęskime šventąją Eucharistiją** – ne tik atlikdami pastoracinę pareigą ar atsiliėpdami į mums patikėtą bendruomenės reikalavimą, bet ir tenkindami visiškai asmeninį poreikį, lygiai kaip kvėpavimo, šviesos mūsų gyvenimui poreikį, kaip mūsų tobulam kunigiškajam gyvenimui vienintelio tinkamo pagrindo poreikį.

Posinodiniame apaštališkajame paraginime *Sacramentum caritatis* popiežius Benediktas XVI patvirtina šv. Augustino žodžius: „Niekas nevalgo šio kūno pirma jo nepagarbinęs; ... nusidėtume, jei jo nepagarbintume“ (Augustinas. *Enarrationes in Psalmos*, 98, 9). Negalėtume gyventi, negalėtume matyti tiesos apie save pačius, jei neleisime Kristui pažvelgti į mus kasdienėje **Eucharistijos adoracijoje** ir mūsų vėl atgaivinti. Marijos, „Eucharistijos moters“, „*stabat*“ savo sūnaus kryžiaus papėdėje yra ryškiausias dieviškosios Aukos kontempliacijos bei adoracijos pavyzdys.

Kaip **misijų veikla** glūdi pačioje Bažnyčios esmėje, lygiai taip mūsų misija susijusi su mūsų kunigiškąja tapatybe, ir todėl primygtinis poreikis misionieriauti yra mūsų savivokos dalis. Mūsų kunigiškoji tapatybė statydinama bei atnaujinama kasdien „kalbant“ su mūsų Viešpačiu. Iš nuolat nepaliaujamos maldos gaivinamo ryšio su juo išauga poreikis leisti visiems mus supantiems tuo ryšiu su mumis dalytis. Juk šventumas, kurio kasdien meldžiame, yra ne steriliai ir abstrakčiai individualistiškai gaunamas dalykas, bet neišvengiamai visus užkrečiantis Kristaus šventumas: „Būdami bendrystėje su Jėzumi Kristumi esame įjami į jo *už visus*, tai tampa mūsų egzistencijos būdu“ (Benediktas XVI. *Spe salvi*, 28).

Šis Kristus „už visus“ mūsų atveju įgyvendinamas per **tria munera**, glūdinčias mūsų kunigystės prigimtyje. Šios *munera* yra mūsų tarnybos visuma, jokių būdu ne susvetimėjimo vieta ar net, dar blogiau, mūsų asmens funkcionalistinis susiaurinimas, tai tikroji mūsų bendrystės su Kristumi išraiška; tai – ryšio su juo vieta. Tauta, mums patikėta, kad būtų mūsų mokoma, šventinama ir vadovaujama, yra ne mus nuo „mūsų gyvenimo“ atitraukianti tikrovė, bet Kristus veidas, kasdien mūsų kontempliuojamas taip, kaip į savo mylimosios veidą žvelgia sužadėtinis, kaip į savo sužadėtinę, Bažnyčią, žvelgia Kristus. **Mums patikėtoji tauta yra neišvengiamas kelias į mūsų šventumą**, t. y. kelias, kuriame Kristus apreiškia savo Tėvo šlovę.

„Jei tam, kas pastūmėja vieną iš mažutėlių nusidėti, po kaklu turi būti priištą akmuo, ir jis pats įmestas į

jūrą, tai... kokios bausmės tada laukia tų, kurie į pražūtį siunčia visą tautą?“ (Jonas Auksaburnis. *De sacerdotio*, VI, 1.498). Turint prieš akis tokią sunkią užduotį ir tokią didelę atsakomybę už savo gyvenimą bei išganyką, ištikimybei Kristui sutampant su „klusnumu“ jo reikalavimams, diktuojamiems šių sielų atpirkimo, nėra nė mažiausio pagrindo abejoti gautąja malone. Galime tik prašyti, kad kuo labiau atitiktume jo meilę, kad jis per mus veiktų, nes arba mes leidžiame Kristui gelbėti pasaulį jam veikiant mumyse, arba mums gresia pavojus išduoti pačią savo pašaukimo esmę. Brangūs broliai, savęs atidavimo matas vėlgi yra visiškas savęs atidavimas. „Penki kepalėliai duonos ir dvi žuvis“ nedaug, bet tai yra viskas! Dievo malone iš to „nedaug“, kokie esame, randasi tautą pasotinantį „bendrystę“. Šiuo „visišku savęs atidavimu“ ypač dalijasi senyvo amžiaus ar sergantys kunigai, kasdien vykdančios dieviškąją tarnybą vienydamiesi su Kristaus kančia ir savo kunigiškąjį gyvenimą aukojantys Bažnyčios gerovės ir sielų išganykai labiau.

Būtinai viso kunigiškojo gyvenimo pagrindas išlieka **Dievo Motina**. Santykis su ja neturėtų apsiriboti kokia nors pamaldumo praktika – jis turėtų būti gaivinamas be perstojo patikint jai, Mergelei, visą savo gyvenimą, visą savo tarnybą. Marija akina mus, kaip ir Joną jos Sūnaus ir mūsų Viešpaties kryžiaus papėdėje, kartu su ja kontempliuoti beribę Dievo meilę: „Tas, kuris mums yra gyvenimas, nužengė pas mus, prisiėmė mūsų mirtį ir nugalėjo ją savo gyvenimo apstybe“ (Augustinas. *Confessiones*, IV, 12).

Dievas, mūsų Tėvas, mūsų atpirkimo, mūsų žmogiškosios būties atbaigimo, Sūnaus įsikūnijimo įvykio sąlyga padarė Mergelės *fiat* į angelo apreiškiamą laukimą. Kristus nutarė, taip sakant, patikėti savo gyvenimą meilės kupinai motinos laisvei: „Kristų pradėdama, pagimdydama, augindama, paaukodama šventykloje Tėvui, kentėdama drauge su mirštančiu ant kryžiaus Sūnumi, ji ypatingu būdu savo klusnumu, tikėjimu, viltimi ir ugninga meile bendradarbiavo su Atpirkėju, vykdančiu savo uždavinį – atkurti antgamtinį sielų gyvenimą. Todėl malonės plotmėje ji tapo mūsų motina“ (*Lumen gentium*, 61).

Šventasis popiežius Pijus X patvirtina: „Kiekvienas kunigiškasis pašaukimas kyla iš Dievo širdies, bet pereina per motinos širdį.“ Tai tiesa ne tik akivaizdžios biologinės motinystės, bet ir kiekvieno ištikimo atsiliepimo į Kristaus kvietimą „pagimdymo“ atžvilgiu. Negalime išsiversti be mūsų kunigiškajam gyvenimui skirtos **dvasinės motinystės**: kupini pasitikėjimo turime patikėti save šventos Motinos Bažnyčios maldai, tautos, kurios ganytojai esame, bet kuriai sykiu patikėta mūsų

globa bei šventumas, motinystei; turime prašyti šios pamatinės paramos.

Neatidėliotinai būtinas, brangūs broliai, maldos sąjūdis, „kurio šerdis būtų nuolatinė, dvidešimt keturias valandas trunkanti, Eucharistijos adoracija, idant visame pasaulyje į Dievą visada ir nepaliaujamai kultų garbinimo, padėkos, šlovinimo, prašymo ir atitaisymo malda, pirmiausia siekiant sužadinti pakankamai šventų pasaulimų į kunigiškąjį luomą ir sykiu tam tikros dvasinės motinystės būdu – Mistinio kūno lygmeniu – dvasiškai globoti pašauktus į tarnaujamąjį kunigystę ir tapusius ontologiškai panašius į vienatinį aukščiausiąjį ir amžinąjį Kunigą, kad jie vis geriau tarnautų Jam ir broliams, taip pat tiems, kurie ir Bažnyčioje, ir Bažnyčios priekyje, būdami Kristaus vietoje bei Jam, kaip Bažnyčios galvai, ganytojui ir sužadėtinui, atstovaudami (plg. *Pastores dabo vobis*, 16)“ (Dvasininkijos kongregacija. Laiškas dėl Eucharistijos adoracijos, kunigų šventėjimo ir dvasinės motinystės skatinimo, 2007 12 07).

Tad ryškėja dar viena dvasinės motinystės forma, Bažnyčios istorijoje visada tylomis lydėjusi išrinktąjį kunigų būrį. Galvoje turimas mūsų tarnybos patikėjimas konkrečiam veidui, pašvęstai sielai, pašauktai Kristaus ir dėl to apsisprendusiai paaukoti save reikiamoms kančioms bei neišvengiamiems gyvenimo vargams, kad, taip gyvendama Kristaus artybėje, galėtų užtarti mūsų kunigiškosios egzistencijos labui.

Tokios motinystės, kurioje suspindi meilės kupinas Marijos veidas, prašytina malda, nes tik Dievas gali pašaukti ją ir palaikyti. Tokių įstabių pavyzdžių netrūksta; prisiminkime išganingas šv. Monikos ašaras, išlietas dėl savo sūnaus Augustino, „dėl kurio ji verkė daugiau negu savo mirusius vaikus apraudančios motinos“ (Augustinas. *Confessiones*, III, 11). Kitas žavus pavyzdys – Eliza Vaughan, pagimdžiusi ir Viešpačiui paaukojusi trylika vaikų; šeši iš jos aštuonių sūnų tapo kunigais, o keturios iš penkių dukterų – vienuolėmis. Kadangi Eucharistijos slėpiniu stebuklingai prisidengusio Kristaus akivaizdoje neįmanoma būti tikru elgeta nemokant prašyti veiklios pagalbos bei maldos tų, kuriuos jis šalia mūsų pastato, nesvyruodami patikėkime save motinystei, kurią Šventoji Dvasia mūsų labai neabejotinai sužadins. Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresė suvokė didelę būtinybę melstis už visus kunigus, pirmiausia drungnuosius; viename savo seseriai Celinai adresuotame laiške ji rašo: „Gyvenkime dėl sielų, būkime apaštalai, gelbėkime pirmiausia kunigų sielas... Melskimės už juos, kentėkime dėl jų, ir Jėzus paskutinę dieną bus dėkingas“ (Teresė Lizijetė. 94 laiškas).

Patikėkime save Švenčiausiosios Mergelės, apaštalų Karalienės, mylinčios Motinos, užtarimui; žvelkime

kartu su ja į Kristų, be paliovos stengdamiesi visiškai jam priklausyti – štai tokia mūsų tapatybė!

Prisiminkime Arso šventojo klebono, klebonų globėjo, žodžius: „Jei jau būčiau įkėlęs koją į dangų ir mane paprašytų grįžti į žemę darbuotis dėl nusidėjėlių atsivertimo, mielai grįžčiau. Ir jei man būtų būtina likti žemėje iki pasaulio pabaigos, keltis viduryje nakties ir kentėti taip, kaip kenčiu, iš visos širdies tam pritarčiau“ (Brolis Atanasas. *Procès de l'Ordinaire*, p. 883).

Tegu Viešpats veda bei saugo visus ir kiekvieną, ypač ligonius ir kenčiančiuosius, be paliovos siūlant savo gyvenimą iš meilės.

Nauji leidiniai

Francisco Fernández Carvajal. Kalbėti su Dievu. Mąstymai kiekvienai metų dienai. III tomas. Eilinis laikas (I) 1–12 savaitės. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2008. – 856 p.

Kasdieniai „Kalbėti su Dievu“ mąstymai padeda tikinčiam žmogui įgyvendinti troškimą per malda stiprinti ir gilinti ryšį su Dievu, pagrįsti malda gyva Bažnyčios tradicija ir Šventuoju Raštu. Vėsdamas mus liturgijos pasiūlytomis temomis, autorius pateikia daug praktiškų patarimų, padedančių atrasti, kaip vykdyti Dievo valią įvairiose kasdienėse situacijose: bendraujant su aplinkiniais, ugdant charakterį, dirbant ir gyvenant šeimos gyvenimą. Tai ne teologinis traktatas, o parankinė krikščionio knyga, kurią praturtina gausios įvairių epochų dvasinių autorių citatos, skatinančios kasdien apmąstyti pasirinktą krikščioniško gyvenimo kelią.

Dennis Linn, Sheila Fabricant Linn, Matthew Linn. Neskubėk atleisti. Ištiesk abi gydančias rankas. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2008. – 184 p.

Visi žinome, jog turėtume atleisti tiems, kurie mus skaudina. Bet kaip atleisti, jeigu išbandę visus įmanomus būdus, net ir pasimeldę, tebesijaučiame apimti sopulio? Daugeliui patyrusių skriaudą kyla viena iš pagundų – tapti pasyviu kilimėliu prie durų arba smogti atgal ir taip įžiebtį smurto grandinę. Knygos autoriai, dėsydami teoriją apie penkias atleidimo už patirtą skriaudą pakopas, naujai pažvelgia į emocijų ir fizinės sveikatos ryšį, gvildena visuomenei ir visam pasauliui šiuo metu iškilusią smurto problemą. Mus įskaudinusiam žmogui reikia pasipriešinti, bet kartu ir ištiesti jam pagalbos ranką, kad nuraminę pasiūlytume jam naują gyvenimą, nes atleidimas – tai Dievo teikiama malonė, o penkios jo pakopos – būdas jai atsiverti ir ją priimti. Knygoje bandoma išsiaiškinti, kaip ir kodėl Jėzaus žinia apie atleidimą iškraipoma, kodėl daugeliui žmonių ji sunkiai suprantama. Kalbama paprastai ir suprantamai plačiam skaitytojų ratui, įskaitant ir tuos, kurie yra nutolę nuo tradicinių religingumo formų.

Paskyrimai

Kaišiadorių vyskupijoje

Kun. **Jonas Zubrus SJ** paskirtas Žilinių parapijos administratoriumi.

Kun. **Vilius Kiškis**, Gelvonų parapijos klebonas, paskirtas Čiobiškio parapijos administratoriumi, reziduos Gelvonų parapijoje.

Kun. **Anton Zavalskij** paskirtas Molėtų parapijos vikaru.

-KŠ-

Šiaulių vyskupijoje

Kun. **Vytautas Butkus** paskirtas Stulgių ir Pakražančio parapijų klebonu.

Kun. **Alionidui Budriui** leista neribotą laiką gydytis už vyskupijos ribų.

Kun. **Vytautas Ripinskis** paskirtas Kražių ir Karklėnų parapijų klebonu.

-Š-

Nauja Panevėžio vyskupijos kunigų taryba

Panevėžio vyskupo Jono Kaunecko balandžio 17 d. dekretu naujai penkerių metų kadencijai Vyskupijos kunigų tarybos nariais paskirti: kunigų išrinkti nariai – apašt. protonotaras Bronius Antanaitis, kun. Kostas Balsys, kan. Saulius Filipavičius, kun. Gediminas Jankūnas, kun. Virgilijus Liuima, kun. Mangirdas Maasas, kun. Tomas Skrudupis; nariai teisės galia – kan. Robertas Pukenis, kun. Romualdas Zdanys; vyskupo parinkti nariai: kun. Domingo Avellaneda, kun. Algirdas Butė, kun. Rimantas Kaunietis, kun. Henrikas Kalpokas, kan. Vytautas Masys.

Vyskupo Jono Kaunecko balandžio 17 d. dekretu naujai penkerių metų kadencijai Konsultorių kolegijos nariais paskirti šie Vyskupijos kunigų tarybos nariai: kun. Algirdas Butė, kun. Henrikas Kalpokas, kun. Rimantas Kaunie-

Paminėta Dievo tarno Teofiliaus proceso vyskupijos etapo pabaiga

2008 m. gegužės 1 d. Kaišiadoryse paminėta Dievo tarno Teofiliaus Matulionio (1873–1962) gyvenimo kankinystės ir kankinystės garso bylos proceso vyskupijos etapo pabaiga. Byla buvo pradėta 1990 m. Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio sprendimu, siekiant įrodyti arkiv. T. Matulionio dorybes bei kankinystę. Beatifikacijos byla vyskupijos lygmeniu baigta šiais metais. Surinktus dokumentus bei liudijimus artimiausiu metu ketinama perduoti Šventųjų skelbimo kongregacijai, kuri nuodugniai patikrins bei įvertins visą surinktą medžiagą. Renginyje dalyvavo apaštališkasis nuncijus Lietuvoje arivysk. dr. Peteris Stephanas Zurbriggenas, iš Romos atvykęs arkiv. Jonas Bulaitis, Telšių vyskupas dr. Jonas Boruta SJ, Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, *Opus Dei* prelatūros regioninis vikaras mons. dr. Andresas Lavinus, kiti garbūs dvasininkai, benediktinės, Eucharistinio Jėzaus seserys, Kristaus Karaliaus diakonės, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys ir pasauliečiai.

Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centro didžiojoje salėje pranešimą apie Dievo tarno T. Matulionio gyvenimą ir veiklą skaitė beatifikacijos bylos istorikų komisijos narys, istorijos mokslų daktaras, doc. Sigitas Jegelevičius. Prelegentas, apžvelgęs Dievo tarno gyvenimo kelią sunkiomis istorinėmis aplinkybėmis Rusijoje ir Lietuvoje, atkreipė dėmesį į Dievo tarno herojišką tarnavimą sieloms, iki mirties trukusią nuolatinę kovą su ateistiniu komunizmu.

Vidurdienį Kaišiadorių katedroje surengta proceso pabaigos sesija. Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis sesijos įžangoje perskaitė dekretą, skelbiantį, jog Dievo tarno T. Matulionio bylos proceso vyskupijos etapas šių metų gegužės 1 d. užbaigiamas. Vėliau šios bylos tribunolo notaras kun. dr. Algirdas Jurevičius pristatė sesijos eigą bei tribunolo narius – bylos postulatorę ses. Celiną R. Galinytę OSB, įgaliotą teisėją kun. dr. Robertą Rumšą, teisingumo gynėją mons. Vytautą K. Sudavičių, notaro paėjęją kun. Algį Ananį bei ses. Albiną Savukaitę KKMD, bylos dokumentų archyvarę.

Dievo tarno T. Matulionio beatifikacijos bylos medžiagą sudaro 8 tomai. Visi šie dokumentai išversti į italų kalbą. Sesijos metu jie buvo sudėti į specialiai tam paruoštas dėžes. Kartu į dėžes buvo sudėtos apie Dievo tarną Teofilijų Matulionį parašytos knygos. Ypač reikšminga prelado dr. Prano Gaidos knyga „Nemarus mirtingasis“, išleista ne tik lietuvių, bet ir anglų, vokiečių, portugalų bei ispanų kalbomis. Prie knygų buvo pridėtas ir 1999 m. režisieriaus D. Ramanausko sukurtas 40 minučių trukmės filmas (kompaktinė plokštelė): „Palaimintas kankinys. Žvilgsnis į arkivyskupą T. Matulionį“, įgarsintas ir anglų kalba. Visus dokumentus sudėjus ir dėžes sandariai uždarius, bylos notaras kun. dr. A. Jurevičius ir Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis jas užantspaudavo. Visi baigiamosios sesijos dokumentai užantspauduotame voke įteikti postulatoriui, kuri artimiausiu metu juos nugabens į Romą – į Šventųjų skelbimo kongregaciją. Sesija užbaigta malda „Garbė Dievui Tėvui“ ir džiaugsmingais plojimais.

Po to katedroje buvo švenčiamos Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio vadovaujamos padėkos šv. Mišios. Šv. Mišias koncelebravo svečiai arkivyskupai ir vyskupai bei juos lydėję kunigai – apašt. prot. B. Antanaitis, prel. dr. J. Šiurys, mons. A. Svarinskas, mons. dr. J. Lantheaume'as, kan. dr. R. Pukenis, kun. R. Saunorius, kun. T. Skrudupis, taip pat Kaišiadorių vyskupijos kunigai – dr. A. Jurevičius, mons. V. Sudavičius, dr. R. Rumšas ir kiti.

Per pamokslą vysk. J. Matulaitis sakė: „Kalbant apie Teofiliaus Matulionio asmenį, prisimintini popiežiaus Pijaus XI anuomet Vatikane pasakyti žodžiai. 1934 metais popiežius privačios audiencijos metu priėmė vyskupą Teofilijų, grįžusį iš Rusijos po dviejų įkalinimų; vyskupui paprašius palaiminimo, popiežius sakė: „Esi kankinys! Privalai pirmas mane palaiminti!“ Šie popiežiaus žodžiai – „Esi kankinys“ – mums, kaišiadoriečiams, tapo padrašinimu gilintis į Teofiliaus asmenį – jo gyvenimą ir kankinystę <...>. Padrašinimų ir sustiprinimų, kad esame teisingame kelyje, pasigirdavo ir vėliau. Pavyzdžiui, nuostatą gilintis į Teofiliaus gyvenimą ypač sustiprino popiežiaus Jono Pauliaus II 1993 metais Lietuvoje, Kryžių kalne, pasakyti žodžiai apie kentėjusiuosius dėl įsitikinimų. Jis sakė: „Prisiminkime visus šio krašto sūnus ir dukras, kadaise nuteistus ir įmestus į kalėjimą, išsiųstus į koncentracijos stovyklas, ištremtus į Sibirą... Ypač norėčiau priminti tris Bažnyčios šulus: Telšių vyskupą Vincentą Borisevičių, nužudytą 1946 metais; Kaišiadorių vyskupą Teofilijų Matulionį, kurio žemiškoji kelionė tebuvo vien skaudi kančios ir sielvarto Kalvarija iki pat mirties 1962 metais; taip pat Vilniaus arkivyskupą Mečislovą Reinį.“

Baigdamas pamokslą vyskupas pakvietė šv. Mišių dalyvius melstis, užtariant švč. M. Marijai, Kankinių Karalienei, ir šv. Juozapui, Kaišiadorių vyskupijos globėjui, kad „mūsų tikėjimo brolių Dievo tarną Teofilijų Matulionį turėtume altorių garbėje ir būtume verti per jo užtarimą patirti malonių iš Viešpaties“, paminėjo daugiausiai nusipelnčius asmenis, padėjusius pagrindą Dievo tarno T. Matulionio beatifikacijos byloje. Po šv. Mišių visi šio renginio dalyviai galėjo įsigyti S. Kiškio knygos „Arkivyskupas Teofilius Matulionis“ naująjį leidimą, lankstinuką „Dievo tarnas Teofilius Matulionis“ su malda paskelbimui šventuoju išmelsti. Pasibaigus iškilėms, Kaišiadorių vyskupo kviestiniai svečiai kurijoje pavaišinti šventiniais pietumis. -Kš-

Lietuvos Caritas supažindino su supervizijos taikymu savo organizacijoje

Balandžio 24–26 d. Vytauto Didžiojo universiteto organizuotoje tarptautinėje konferencijoje „Tyrimai ir supervizija socialinio darbo studijose“ Lietuvos Caritas (LC) atstovė Aušra Budėjienė skaitė pranešimą „Supervizijos taikymas vykdant socialinius projektus“. Supervizija – tai profesinių santykių konsultavimas, skatinantis darbuotoją, grupę, komandą įvertinti savo profesinę veiklą ir numatyti jos tobulinimo kryptis, siekiant plėtoti darbuotojų socialinę kompetenciją ir didinti organizacijos efektyvumą. Įvairiose šalyse supervizija laikoma reikšminga skirtingų sričių specialistų bei organizacijų profesinio konsultavimo forma. Daugelyje Europos šalių įkurtas supervizorių asocijasis vienija Europos supervizorių asociacija ANSE.

2000 m. LC ir Oldenburgo krašto (Vokietija) Caritas pateikė Vokietijos Caritas projektą finansuoti supervizorių rengimo programą Lietuvoje ir jau kitais metais pasirašė sutartį su Mūnsterio akademija ir VDU Socialinio darbo institutu trims supervizijos mokymų ciklams rengti. Pirmuosius supervizijos mokymus visiškai finansavo Vokietijos Caritas ir juos baigė 26 supervizoriai. Antruosius mokymus baigė 20 supervizorių.

Pastebėta, kad Caritas darbuotojai dažnai susiduria su vadybos, administravimo, skaidrumo, komandų kūrimo, komunikacijos, pareigybių/atsakomybių paskirstymo problemomis. Jaučiama įtampa ir dėl nuolatinės išteklių paieškos. Nemažai problemų kelia projektinis darbas, bendradarbiavimas su kitomis

tis, kan. Robertas Pukenis, kun. Tomas Skrudupis, kun. Romualdas Zdanys.

Suspendavimas

Kun. **Jonas Povilaitis** suspenduotas nuo visos kunigiškos veiklos Katalikų Bažnyčioje (*suspensio a divinis*).

-V-

Kardinolas – VPU Istorijos fakultete

Balandžio 29 d. kardinolas Audrys Juozas Bačkis kartu su Vilniaus pedagoginio universiteto Istorijos fakulteto vadovybe atidarė šio fakulteto metų dienas. Vilniaus ganytojas Istorijos fakulteto studentams linkėjo rasti gyvenime pamatinę tiesą.

Po atidarymo kardinolas aukojo šv. Mišias VPU koplyčioje. Per pamokslą jis drąsino studentus tarnauti artimui šv. Kotrynos Sienietės pavyzdžiu, priminė popiežiaus Benedikto XVI linkėjimą jaunimui be baimės įsipareigoti. Pasmaldų metu šlovinimo ir Dievo žodžio tarnystės atliko jungtinė katalikų tikybos ir istorijos specialybių studentų grupė.

Po džiugaus Eucharistijos šventimo kardinolas susitiko su katalikų tikybos katedros studentais bei dėstytojais. Pokalbio metu katalikų tikybos bendruomenė supažindino ganytoją su kasdienio katedros gyvenimo aktualijomis, pateikė rūpimus klausimus, pasidalijo ateities vizijomis. Susitikime taip pat dalyvavo istorijos fakulteto dekanas doc. dr. Eugenijus Jovaiša ir Vilniaus katechetikos centro vadovė Lina Jakučionienė.

-vv-

Konferencija apie gyvybę

Balandžio 29 d. Kaišiadorių rajono savivaldybėje surengta konferencija „Kaip išsaugoti pradėtą gyvybę Kaišiadorių

krašte?" Konferencijoje dalyvavo 36 kaišiadoriečiai, tarp jų miesto tarybos nariai, Kaišiadorių vyskupijos Šeimos centro atstovai. Šia proga konferencijos dalyviai priėmė bendrą kreipimąsi dėl pradėtos gyvybės apsaugos. Kreipimėsi, adresuotame Lietuvos Respublikos Prezidentui, Vyriausybei, Seimui ir politinėms partijoms, siūloma: sparčiau įgyvendinti jaunimo rengimo šeimai ir lytinio ugdymo programą, kuri ruošų jaunus žmones sveikam ir atsakingam lytiniam gyvenimui; užtikrinti socialinę, medicininę, finansinę paramą kūdikio besilaukiančioms motinoms ir vaikus auginančioms šeimoms, ypač krizinio nėštumo atvejais; riboti nėštumo nutraukimo galimybę, paliekant tik išskirtinius atvejus šios procedūros taikymui. Konferencijos vardu kreipimąsi pasirašė Kaišiadorių rajono meras R. Urmilevičius.

-KŠ-

Gyvybės šventė Vilkašykyje

Balandžio 27 d. Vilkašykyje vyskupijos šeimos centras ir Marijampolės kolegijos edukologijos ir socialinių mokslų fakulteto Lituanistikos ir religijos mokslų katedra surengė Gyvybės dienos šventę. Pakviesti svečiai paprastais ir nuoširdžiais žodžiais beldėsi į susirinkusių protus bei širdis. Kreipdamasis į susirinkusiuosius, mons. Arūnas Poniškaitis linkėjo gyventi ne tik sau, bet ir kitiems, pastebint kitame ne tik džiaugsmą, bet ir liūdesį, nepamiršti, kad kiekvienas žmogus yra Dievo kūrinys, vienodai Kūrėjui brangus ir vienodai jo mylimas. Jis taip pat ragino neskirstyti žmonių į sveikus ar ligotus, nes taip nustatinėdami „diagnozę“ galime smarkiai apsirikti, o, bėgdami nuo mums nepageidaujama žmonių, turime saugotis nepabėgti nuo žmoniškumo.

Jaunimas susidomėjęs klausėsi jiems aktualios informacijos apie merginų ir vaikų tarpusavio santykius, žmogaus gyvybės prasidėjimą bei plėtojimąsi. Šeimos centro vadovė Lina Braukyliene kalbėjo apie gyvybės ir mirties kultūrą.

NVO, sudėtingos klientų grupės, „perdegimas“. Caritas administracija ir projektų koordinatoriai mano, kad strateginis planavimas, Lietuvos Caritas projektai vyskupijose (darbo vietos, metodika, veiklos koordinavimas), savanoriško darbo monitoringas, tam tikri socialiniai tyrimai, mokymai (profesionalumo kėlimas) bei supervizija galėtų padėti spręsti darbuotojų kasdienio darbo problemas. Supervizija šiuo metu taikoma didžiumoje Lietuvos Caritas projektų: „Pagalba prekybos moterimis ir prostitucijos aukoms“, „Vaiko orumo išsaugojimas“, „Kalinių globa ir reintegracija“. Aušra Budėjienė pranešime pristatė ir tiesioginę supervizijos naudą profesiskai ir žmogiškai tobulėti, užbėgti už akių „perdegimui“ ir pervargimui, paslaugų kokybei gerinti, visai organizacijai stiprinti ir per tai visuomenės socialinėms problemoms spręsti.

Tris dienas trukusiame tarptautiniame seminare pranešimus skaitė ir prof. Kyosti Urponen (Laplandijos universitetas), dr. Rasa Naujanienė (VDU), dr. Grei C. Tuftė (Ostfold universitetinė kolegija), doc. Monika Kjørstad (Oslo universitetas), dr. Jorūnė Vyšniauskytė-Rimkienė (VDU), Vida Kanišauskienė (VDU), Ernesta Jasaitė (Centro poliklinikos psichikos sveikatos centras), Eglė Babarskaitė (VDU), Zita Stankevičiūtė (VDU), doc. dr. Indrė Dirgelienė (VDU), doc. dr. Asta Kiaunytė (VDU), Lietuvos profesinių santykių konsultantų asociacijos pirmininkė Sigita Šimkienė, Aušra Maskaliovienė (Panevėžio kolegija), Julija Eidukevičiūtė (VDU), dr. Monika Urmolienė, Jelena Bagdanova (Kauno apskrities ligoninė), prof. Elizabeth Frost (Vakarų Anglijos universitetas) ir kiti. -LC-

Kunigų susirinkimai

Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Gegužės 5 d. surengtas eilinis Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas. Susirinkimo pradžioje jam pirmininkavęs kard. A. J. Bačkis pasveikino naujus neseniai (balandžio 12 d.) iššventintus arkivyskupijos kunigus: Marek Butkevič, Saulių Bužauską, Edvard Dukel, Vitalij Kisel, Zbignevas Micevič, Povilą Narjauską bei Marių Žitkauską. Kardinolas taip pat paminėjo, kad kartu su jais buvo iššventintas kunigu vienas Gailestingumo brolių bendruomenės narys.

Vilniaus arkikatedros administratorius kun. R. Doveika priminė, kad gegužės 25 d., per Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmę, tradiciškai bus organizuojama Devintinių procesija Vilniaus gatvėmis iš katedros į Aušros Vartus. Vilniaus miesto parapijų klebonai paraginti nerengti tą dieną savo parapijose šv. Mišių ir kartu su parapijiečiais, parapijų choralais, patarnautojais, adorantėmis dalyvauti 12.30 prasidėsiančiose šv. Mišiose katedroje ir po to vyksiančioje procesijoje.

Aušros Vartų šventovės ir šv. Teresės parapijos vikaras kun. A. Toliatas pristatė gegužės 16–18 d. rengiamas maldas už Vilniaus miestą, į kurias kviečiami visi vilniečiai. Šia iniciatyva Aušros Vartų šventovė mėgins atgaivinti gražią XVIII a. pradžioje po Vilniaus gaisro gimusią, bet vėliau nunykusią tradiciją, kai gegužės 18 d. susirinkdavo visi miesto orkestrai ir grieždavo Aušros Vartų Mergelei padėkos melodijas. Trijų dienų programos metu bus skaitomos pasakaitos, skambės sakralinė muzika, vyks adoracija, o renginį užbaigs gegužės 18 d. vyskupo J. Tunaičio aukojamos šv. Mišios ir iškilmingas Vilniaus miesto palaiminimas.

Kun. Ž. Kuzinas priminė, kad šiemet švenčiamame Šiluvos apsireiškimo jubiliejuje Vilniaus arkivyskupijai skirta rugsėjo 13 d. Tą dieną Šiluvoje vyks Vilniaus arkivyskupijos sielovadinis ir pagrindinių šventovių pristatymas.

Kunigai paraginti jau dabar pamąstyti apie galimybes tą dieną su savo parapijiečiais surengti piligrimystę į Šiluvą.

Pagrindinė susirinkimo dalis buvo skirta kun. A. Peškaičio OFM paskaitai tema „Homoseksualizmas – iššūkiai ir baimės“. Pradėjęs nuo Katalikų Bažnyčia vis arčiau metamų kaltinimų dėl nepakantumo seksualinėms mažumoms, kalbėtojas parodė jų nelogiškumą ir pateikė argumentų jiems atremti. Jis taip pat dar kartą paaiškino Bažnyčios poziciją tiek homoseksualizmo kaip reiškinių, tiek homoseksualių asmenų atžvilgiu: homoseksualizmas laikytinas sutrikimu, ir Bažnyčia jaučiasi įpareigota apie tai tiesiai pasakyti, tačiau ji neatstumia šios problemos kamuojamų žmonių. Kunigai, anot pranešėjo, turi būti pasirengę tokius žmones išklausti ir jiems padėti.

Kunigų rekolekcijos Trinapolyje

Balandžio 22–24 d. Trinapolyje vyko kardinolo A. J. Bačnio vadovaujamos Vilniaus arkivyskupijos kunigų rekolekcijos. Kunigai tyloje klausėsi Vilniaus ganytojo skaitomų konferencijų, drauge meldėsi, šventė Eucharistiją, kiekvieną dieną adoravo Viešpatį Švč. Sakramente. Pagrindinė rekolekcijų tema – Dievo žodis, turintis maitinti kasdienį kunigo gyvenimą. Pokalbius lydėjo *Lectio divina* praktika. Buvo skaitomas ir apmąstomas šv. apaštalo Pauliaus Antras laiškas korintiečiams. Rekolekcijos padėjo kunigams patirti Dievo artumą, jo gailestingumą, jie buvo padrasinti apaštalo Pauliaus pavyzdžiu nebijoti sunkumų, maitintis Eucharistija ir Dievo žodžiu, sekti Kristumi ir uoliai vykdyti jo skirtą misiją Bažnyčioje ir pasaulyje.

Kunigų ugdymo instituto „Aqua“ susirinkimas

Balandžio 29 d. Vilkaviškio vyskupijos Pastoraciniame centre Marijampolėje vykusio kunigų ugdymo instituto „Aqua“ susirinkimo metu kalbėta tema „Vertybių krizė“. Susitikimo viešnia buvo Vilniaus kunigų seminarijoje teologinę antropologiją ir bendrąją sociologiją dėstanti dr. Eglė Laumenskaitė.

Prelegentė atkreipė dėmesį į kai kuriuos lietuvių tautos bruožus. Vienas jų, pasak jos, gebėjimas labai gerai mobilizuotis pavojuje. Tačiau taikos metu besaikis naudos vaikymasis atneša susiskaldymą, grasinantį valstybingumo ir kitų labai svarbių dalykų praradimu. Lietuvoje pastebimas kolektyvistinis mentalitetas, asmeninės atsakomybės stoka. Iš jų išvaduoja krikščionybė, kurianti bendruomenę, pagrįstą asmenų ryšiu, požiūriu į žmogų kaip į tikslą, vertybę, bet ne priemonę. Lietuva, deja, priėmė Krikštą gana vėlai, o tam, kad krikščionybė giliai įleistų šaknis, prireikia nemažai laiko. Susitikimo metu kalbėta apie tai, kaip šiandien skelbti Evangeliją, kad žmogus joje išgirstų ne abstrakčią tiesą, bet labai asmeniškai pajustų tikrovę, patraukiančią ir sužavinčią savo esme. Dr. Eglė Laumenskaitė, anksčiau dalyvavusi Lietuvos švietimo sistemos reformoje, pabrėžė, kad švietimas yra tik regima išraiška neregimo vertybinio pagrindo, kurį ugdant lemiamą vaidmenį atlieka religija, Bažnyčia. Ji ir šiandien privalo būti saugotoja ir gynėja autentiškų vertybių, kurios negali būti apribotos materialinėmis gėrybėmis, siaurais atskirų grupių interesais, bet kreipia į žmogišką pilnatvę, bendrystę su kitais, augina visuomenę.

Susirinkime taip pat kalbėta apie šeimos krizę. Akcentuota, jog ją sprendžiant būtina, kad abu sutuoktiniai – vyras ir moteris – prisiimtų atsakomybę ir kasdienybėje ja teisingai dalytųsi.

Ką apie gyvybę ir šeimą moko Bažnyčia, priminė kunigas Juozas Fakėjavas. Jis pasakojo ir apie keturis laimingos krikščioniškos šeimos gyvavimo principus: tai kalbėjimasis vieno su kitu, tarnavimas vienas kitam, atleidimas ir malda.

Šventėje skambėjo krikščioniškos muzikos grupės *Life Time* atliekamos dainos. Vidos Mickuvienės vadovaujami kolegijos Raiškiojo žodžio studijos nariai padeklamavo eilių apie gyvybę ir meilę. Šventės pabaigoje Muzikos mokyklos mažosios dainininkės, vadovaujamos Daivos Radzevičienės, sugraudino ne vieną salėje sėdėjusią mamytę.

-ak-

Jaunimas „Altenbergo šviesos“ šventėje

Balandžio 27 – gegužės 5 d. vienuolika Kauno ir Vilniaus arkivyskupijų jaunimo atstovų bei jaunimo grupių vadovų, lydimi Kauno arkivyskupijos jaunimo centro darbuotojos Kristinos Šmulskytės, Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centro vadovės Dalios Macevičiūtės bei ką tik šventimus gavusio kun. Mariaus Žitkausko, dalyvavo „Altenbergo šviesos“ šventėje Vokietijoje.

Altenbergo šviesa kasmet išsiunčiama skirtingoms Europos tautoms gegužės 1-ąją. Ši tradicija prasidėjo pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Tuomet Vokietijos jaunimas, atsiprašydamas už savo tautos padarytus karo nusikaltimus, susitaikymui pirmą kartą iš Altenbergo katedros perdavė taikos liepsną kare dalyvavusių šalių jaunimui.

„Altenbergo šviesos“ šventė pradėta švęsti išvakarėse – balandžio 30 d. Dalyvavo ne tik vokiečiai, bet ir lietuvių bei italų jaunimas, tad buvo surengtos įvairios susipažinimo ir bendravimo akcijos – užduotys. Vakare, 23 val., buvo švenčiama iškilminga vigilija, kurioje dalyvavo apie 3 tūkst. jaunuolių.

Gegužės 1-osios rytą buvo aukojamos šv. Mišios, kuriose nuo Velykinė žva-

kės buvo uždegta „Altenbergo šviesa“. Tiek vigilija, tiek pagrindinės šv. Mišios buvo aukojamos trimis – vokiečių, lietuvių bei italų – kalbomis. Po pagrindinių šventinių iškilmių lietuvių bei italų grupėms buvo surengtos pažintinės ekskursijos po Kelno bei Bonos miestus, taip pat Altenbergo apylinkes. Vienybės tarp vokiečių, italų ir lietuvių jaunimo grupių akcentu tapo šv. Mišios Altenbergo vienuolyno koplyčioje, kuriose kun. Marius Žitkauskas suteikė primicijų palaiminimą.

Lietuviai nebe pirmą kartą lankosi „Altenbergo šviesos“ šentėje. Dalyvavimas joje – Kauno ir Vilniaus arkivyskupijų jaunimo bendradarbiavimo su Dresdeno–Meiseno bei Kólno arkivyskupijomis projekto dalis.

-bs-

Vargonininkų konkursas Marijampolėje

Balandžio 21–25 d. Marijampolėje vyko II respublikinis Jono Žuko jaunųjų vargonininkų konkursas, kurį organizavo „Naujasis vargonų forumas“ kartu su Marijampolės kolegija, talkinant kunigų marijonų vienuolynui, Vilkaviškio vyskupijos Pastoraciniam centrui, Marijampolės šv. arkangelo Mykolo ir šv. Vincento Pauliečio parapijoms.

Konkursas pavadintas žymaus lietuvių vargonininko Jono Žuko (1907–2004) vardu, pagerbiant šį Juozo Naujaliao (1869–1934) ir Marcelio Dupré (1886–1971) mokinį, po studijų Paryžiuje 1937 metais aktyviai įsitraukusį į koncertinę ir pedagoginę veiklą Lietuvoje, o artėjant sovietinei okupacijai pasitraukusį į Vakarų. Jonas Žukas savo talentą toliau iš pradžių ugdė Vokietijoje, o vėliau – JAV. Jis garsėjo kaip religinės muzikos koncertų vargonų solistas ir akomponuotojas, buvo gerai pažįstamas išeivijos lietuviams: grodavo vargonais šv. Mišiose, įvairiose iškilmėse, kaip antai šv. Kazimiero 500 metų jubiliejuje Filadelfijoje (1984) ir Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejuje Vašingtone (1987).

Rengiantis Šiluvos jubiliejui

Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje

Balandžio 6 d. Šiluvos Marijos paveikslo pašventintoji kopija sutikta mieste prie mažosios Kristaus Prisikėlimo bažnyčios. Vidurdienį iškilminga Kauno arkivyskupijos kunigų, patarnautojų, parapijos jaunimo, choro ir gausaus būrio tikinčiųjų procesija pajudėjo paminklinės Prisikėlimo bažnyčios link. „Saulės“ gimnazijos vaikinai iškilmingai nešė Šiluvos Dievo Motinos paveikslo kopiją.

Procesijai ir šv. Mišioms vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ. Koncelebravo Kauno kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, dekanas mons. Vytautas Grigaravičius ir įvairių parapijų kunigai. „Rengiantis Švč. M. Marijos jubiliejui kviečiame atverti širdis Motinai Marijai, kuri pripildys jas gėrio ir meilės“, – kvietė arkivyskupas. Pavakare Švč. M. Marijos garbei skambėjo vargonų muzika. Ją atliko vargonininkas Michael Maine iš Didžiosios Britanijos.

Visą savaitę diena prasidėdavo ir baigdavosi šv. Mišiomis, tikintieji galėjo kasdien adoruoti išstatytą Švč. Sakramentą. Giesmes ir eiles Švč. M. Marijai skyrė parapijos pagyvenusių žmonių sambūris „Senjorai“, ansamblis „Sūduva“, J. Urbšio vid. mokyklos, „Saulės“ gimnazijos mokiniai, „Rytmečio“ ir 75-ojo darželio auklėtiniai, būrelis „Dievo vaikai“ ir Pirmajai Komunijai besirengiantys vaikai. Konferenciją „Marijos kultas Lietuvoje“ vedė KMUK kapelionas kun. Mindaugas Pukštys. Bažnyčioje lankėsi moksleiviai iš Kauno neprigirdinčiųjų, L. Karsavino pagrindinės, „Rūtelės“ bei Žaliakalnio pradinė mokyklų, taip pat iš J. Jablonskio ir „Saulės“ gimnazijų. Vakara vainikavo Darmstadto filharmonijos Merck simfoninio orkestro koncertas (meno vadovas ir vyr. dirigentas Wolfgangas Heinzelis, Vokietija), kurį pradėjo jaunas talentingas smuikininkas Dainius Puodžiukas (JAV, Lietuva). Gailestingumo vainikėlį kalbėjo Žaliakalnio vaikų dienos centro vaikai ir parapijos jaunimas, giedotas Akatistas – Apreiškimo Dievo Motinai himnas. Balandžio 11 d. vakare surengtos vidinio išgydymo pamaldos, jas pradėjo dr. Peteris S. Williamsonas. Paskui buvo išstatytas Švč. Sakramentas – tikriausias ir svarbiausias gydytojas. Kitą dieną aktorius Egidijus Stancikas padeklamavo eilių apie Švč. M. Mariją, o solistė Rita Preikšaitė, akomponuojama Dalios Jatautaitės, giedojo žinomų kompozitorių giesmes Marijai. -bv-

Kanadoje

Balandžio 12 d. nemažas būrys Ontario provincijos Delhi miestelio parapijiečių susirinko pasitikti po lietuviškus telkinius Kanadoje keliaujančio pašventinto Šiluvos M. Marijos paveikslo. Šios provincijos Delhi miestelyje, pačiame tabako ūkių krašto vidury, pokariu imigravę lietuviai ir dar anksčiau atvykusieji 1959 m. įsteigė lietuvių Šv. Kazimiero parapiją. Daugelį metų čia klestėjo įvairi lietuviška veikla ir sparčiai vyko tabako auginimas. Dabar lietuvių skaičius smarkiai sumažėjęs, tačiau likusieji vis dar rengia įvairius bendrus minėjimus, dalyvauja vietinės daugiakultūrės organizacijos veikloje ir išlaiko savo parapiją.

Vėliavų ir vaikų su gėlėmis lydimas paveikslas buvo įneštas į Šv. Kazimiero šventovę, kur jį smilkalais ir malda pasitiko dabartinis parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius. Šv. Mišias jis aukojo kartu su kun. Vytautu Staškevi-

čiumi. Per pamokslą prelatas priminė Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje prieš 400 metų reikšmę. Per šv. Mišias ir procesiją gražiai giedojo vyresniųjų ir jaunesniųjų choras, vadovaujamas vargonininkės Dalios Norkutės. Prieš palaiminimą prelatas įteikė arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus padėkos raštą Kauno arkivyskupijai remiančiai parapijietei Aldonai Aleliūnienei.

Baigiantis šv. Mišioms paveikslas buvo iškilmingai išlydėtas iš šventovės, lauke prie jo padaryta dalyvių nuotrauka. Po to visi rinkosi į parapijos salę suneštinių vaisių.

Kauno akademinėje bendruomenėje

Balandžio 27 d. – gegužės 4 d. Šiluvos paveikslas kopija viešėjo Švč. Sakramento (studentų) koplyčioje. Balandžio 27 d. jo pasitikti susirinko gausus būrys tikinčiųjų. Jiems buvo perskaitytas Lietuvos Vyskupų Konferencijos laiškas Gyvybės dienos proga. Šv. Mišioms vadovavo Kauno technologijos universiteto kapelionas kun. Kastytis Šulčius, koncelebravo Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčios rektorius Ladislovas Baliūnas SJ, Kauno medicinos universiteto kapelionas kun. Ričardas Banys. Per pamokslą kun. R. Banys atkreipė dėmesį į koplyčioje švenčiamą trejopą šventę: Šiluvos Marijos paveikslas priėmimą, tarptautinę Gyvybės dieną ir Lietuvos medicinos darbuotojų dieną. Jis ragino melstis už Lietuvos akademinį jaunimą ir drauge pamąstyti, kad kiekvienas esame Viešpaties studentas.

Balandžio 28 d. Lietuvos žemės ūkio universiteto studentai skaitė Šventojo Rašto ištraukas, giedojo giesmes ir muzikiniame fone poetiškai apmąstė Marijos gyvenimą. KMU studentai su kapelionu kun. R. Baniu bei susirinkusiais tikinčiaisiais žiūrėjo dokumentinį režisieriaus Daliaus Ramanausko sukurtą filmą apie Rožinio malda. Vėliau visi Rožinio malda apmąstė džiaugsmo slėpinius gyvybės kultūros Lietuvoje puoselėjimo intencijomis. Vakaro šv. Mišioms vadovavo KMU kapelionas.

Kitą dieną Vytauto Didžiojo universiteto studentai giedojo kartu su koplyčios choru „Contate Do“, skaitė mąstymus. Vakaro šv. Mišioms vadovavo VDU kapelionas kun. Simas Maksvytis. Po šv. Mišių KTU studentai pakvietė į Taizė pamaldas. Gegužės 4 d. rytmetį, dalyvaujant Kauno kunigų seminarijos bendruomenei, paveikslas procesija Vilniaus gatve išlydėtas į Švč. Trejybės (seminarijos) bažnyčią. -sa-

Raseinių dekanato Eucharistinis kongresas

Balandžio 26–27 d. surengtas Raseinių Eucharistinis kongresas „Šitas mano mylimasis Sūnus“. Balandžio 26 d., šeštadienis, buvo skirtas Švč. Sakramento adoracijai, Atgailos sakramentui, šeimų ir jaunimo šventėms. Ankstyvą šeštadienio rytą prie Raseinių parapijos namų rinkosi baikeriai. Jiems palaiminimą suteikė Raseinių vicedekanas klebonas kun. Vytautas Paukštis. Baikeriai apvažiavo Raseinių miestą, kviesdami gyventojus į Eucharistinį kongresą. Nuo rytmetinių šv. Mišių nenutrūkstamai visą dieną Raseinių bažnyčioje vyko religinės valandos: Švč. Sakramento adoracija, Marijos valandos, katechezė, Rožinis ir Jėzaus širdies litanija. Už kiekvieną valandą buvo atsakingas vis kitas Raseinių dekanato kunigas.

Šeimoms skirtas renginys Raseinių kultūros centre pradėtas kun. Vytauto Paukščio sveikinimo žodžiu. Susirinkusiems grojo kamerinis ansamblis,

Pirmasis Jono Žuko jaunųjų vargonininkų konkursas buvo surengtas 2006 m. Vilniuje. Antrajam Marijampolė pasirinkta neatsitiktinai, nes vargonavimo mokoma šio miesto kolegijoje ir Vilkaviškio vyskupijos Krikščioniškosios kultūros centro vidurinėje mokykloje, o Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bazilikoje įrengti labai geri nauji vargonai.

Jono Žuko jaunųjų vargonininkų konkursas Marijampolėje prasidėjo balandžio 21 d. Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bazilikoje, kurioje po atidarymo šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė renginio globėjas Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Balandžio 22 d. Lietuvos prezidento Kazio Griniaus memorialiniame muziejuje atidaryta tris savaites vyksianti paroda, kurioje demonstruojami Jono Žuko gyvenimą ir kūrybą atskleidžiantys eksponatai.

Konkurse dalyvavę jaunieji vargonininkai iš Vilniaus, Kauno, Marijampolės, Rokiškio bei viena Maskvoje besimokanti lietuvaitė Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bazilikoje ir Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje atliko įvairių epochų autorių kūrinius. Juos vertino penkių narių žiuri, sudaryta iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos vargonininkų ir pedagogų. Jaunesniųjų grupėje geriausiai pasirodė Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos studentas Povilas Padleckis, o vyresniųjų – Vilniaus Šv. Ignoto bažnyčios vargonininkė Indrė Gerikaitė.

Balandžio 25 d. po pietų Marijampolės bazilikoje konkurso laureatams buvo įteikti apdovanojimai. Padėkos žodyje vysk. Rimantas Norvila pasidžiaugė šiuo renginiu, palaikančiu ir puoselėjančiu brangų mūsų tikėjimo ir kultūros paveldą – vargonų muziką. Pabaigoje įvyko konkurso laureatų koncertas. -ap-

Tėvų diena Vilniaus kunigų seminarijoje

Balandžio 26 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje vyko Tėvų die-

na. Ši šventė ypač išsiskiria iš kitų, nes klierikus jų studijų ir gyvenimo vietoje aplanko patys artimiausi žmonės – jų tėvai. Kasmetinė šventė prasidėjo Eucharistijos šventimu. Jai vadovavęs seminarijos rektorius prašė Viešpaties malonių seminaristams bei jų tėvams ir homilijos metu tėvus kvietė kasdienėje maldoje prisiminti kunigystės pašaukimo keliu einančius sūnus, primindamas šio pašaukimo kilnumą bei sunkius išbandymus ir iššūkius, su kuriais susiduria mūsų dienomis į Dievo kvietimą sekti paskui Jį atsiliepiantys jaunuoliai.

Po šv. Mišių prasidėjo trečiakursių paruošta programa, kurios metu Seminarija pavirto tikru archyvu. Klierikai, persirengę šmaikščiais archyvo darbuotojais, visus kvietė į įdomią ekskursiją po Seminarijos patalpas. Pirmiausia tėveliai buvo pakviesti į „fotomedžiagos“ skyrių, kuriame galėjo apžiūrėti įdomiausias ir linksmiausias savo vaikų buvimo seminarijoje nuotraukas. „Retų spaudinių“ skyriuje buvo suteikta galimybė pamatyti Seminarijos įsteigimo dekretą, dėstytojų lankymo grafikus, visus Seminarijos laikraščio „Teesie“ numerius ir t. t. „Relikvijų“ skyriuje eksponuoti mėgstamiausi ir įdomiausi klierikų turimi daiktai, vadinti rankdarbiais. Paskutiniame – „filmuotos medžiagos“ – skyriuje tėveliai pamatė trumpametražį filmą apie Seminarijos kasdienybę.

Pasibaigus bendrai programai, klierikai tėvelius nusivedė į savo kursų kambarius, kur šie bendravo tarpusavyje. Ypač vyresnių kursų seminaristų tėvai, jau prieš kelerius metus susipažinę, mielai džiaugėsi bendryste.

Šventė baigėsi bendrais pietumis bei pakilia nuotaika, vėl mąstant apie būsimus susitikimus.

-mb-

Seminaras savanoriams

Gegužės 1 d. Alksnėnų parapijoje surengtas Vilkaviškio vyskupijos

saksofonininkų kvartetas, akordeonų trio bei dainavo merginų ansamblis. Nuotaikingus kūrinius padovanojo Raseinių meno mokyklos mokiniai ir jų mokytojai. Šventės metu ne tik klausytasi, bet ir kalbėta šeimoms aktualiais klausimais. Raseinių dekanato šeimos centras pristatė savo veiklą, atkreipdamas dėmesį į katalikiškų šeimų vasaros stovyklas. Šiandienos iššūkiams šeimoms pasidalijo kun. dr. Andrius Narbekovas. Jis parodė filmuką apie nuostabaus Dievo kūrinio – žmogaus vystymosi kelią. Šventės pabaigoje koncertavo Neringos parapijų moterų ansambliai. Jiems vadovavo Nidos parapijos klebonas kun. Rimvydas Adomavičius. Baigiantis susitikimui šeimos pakviestos į Susitaikinimo pamaldas.

14 val. prasidėjo jaunimo piligriminis žygis į Šiluvą. Dekanato jaunuosius piligrimus lydėjo ne tik greitosios medicinos pagalbos bei policijos ekipažai, bet ir Raseinių baikeriai. Apie 300 jaunuolių keliaudami giesmėmis šlovino Kristų ir savo pavyzdžiu skelbė tikėjimą visuomenei. Atvykę į Šiluvą, visi pasidalijo į grupeles ir toliau aktyviai bendravo būreliuose. Norintys galėjo žiūrėti filmą „Vanduo“, kepti skautišką duoną ir ostijas, daryti puokštes, piešti savo svajonių Bažnyčią, berniukai su kun. Andriumi Alminu mokėsi patarnauti šv. Mišioms. Po užsiėmimų grupelėse visi vėl susirinkę draugėn adoravo Švč. Sakramentą bei vėliau žiūrėjo Raseinių meno mokyklos mokojo teatro „Svajoklis“ spektaklį „Auksinė žuvelė“ (scenarijaus autorė ir režisierė A. Damašauskienė). Jaunimo šventė baigėsi šv. Mišiomis, agape bei dalyvių prisistatymais.

Pirmąją Eucharistinio kongreso dieną vainikavo neeilinis įvykis – Raseinių bažnyčios altoriaus pašventinimas.

Sekmadienį daugelis raseiniškių iš pat ankstyvo ryto pradėjo rengtis iškilmingiausiai kongreso daliai – Eucharistijos procesijai Raseinių gatvėmis. Pagrindinių gatvių gyventojai iškėlė valstybines vėliavas, languose pastatė Dievo Motinos paveikslėlius. Daugelis prisijungė prie einančios procesijos, kiti pagarbiai stebėjo šį neeilinį įvykį. Procesijai pajudėjus, miestą užliejo Raseinių meno mokyklos orkestro maršo garsai, pasikeisdami su bažnytinio choro atliekamomis giesmėmis. Miestą drebino būgnų garsai. Raseinių dekanato parapijos parengė laikinus altorėlius, prie kurių buvo garbinamas Švč. Sakramentas ir skaitomas Dievo žodis. Procesijai grįžus į bažnyčią, čia išsirikiavę laukė Raseinių katalikiškos dvasios pradinės mokyklos mokinukai. Jie rankose laikė savo pačių iš popieriaus išlankstytus baltus balandžius, kuriais papuošė bažnyčią.

Po iškilmingų šv. Mišių tikinčiųjų laukė agapė šventoriuje. Vysk. J. Ivanauskui palaiminus stalą, ištroškę ir išalkę parapijiečiai galėjo atgaivinti savo kūną, o dvasios atgaivai pasiklausti Sujainių kaimo kapelos. Prie bažnyčios buvo išstatyti stendai, kuriuose visi norintys galėjo susipažinti su Raseinių dekanato bažnytinių organizacijų vykdoma veikla.

-jb-

Kauno II dekanato Eucharistinis kongresas

Balandžio 26–27 d. Raudondvario parapijoje vyko Kauno II dekanato Eucharistinis kongresas „Mes juk visi dalijamės viena duona“. Renginys prasidėjo iškilminga šv. Mišių liturgija, kuriai vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, koncelebravo prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, kun. Leonardas Jagminas SJ, visi dekanato kunigai. Po šv. Mišių šeimų adoracijos

valanda prasidėjo nepertraukiama, viso kongreso metu vykusį Švč. Sakramento adoracija.

Raudondvario kultūros centre kongreso dalyviai klausėsi konferencijų šeimos ir Eucharistijos temomis. Kun. prof. Andrius Narbekovas, kalbėdamas apie biotechnologijų iššūkius šiandienai šeimai, pabrėžė, kad bet koks melas smarkiai pažeidžia žmonių santykius ir griaua žmogaus prigimtį. „Teisė gimti normalioje šeimoje, kurioje būtų abu gimdytojai, juos pažinti yra ne vaiko kaprizas ar užgaida, o prigimtinė žmogaus teisė, kurią kiekvienas gimdamas atsinešame“, – sakė kun. A. Narbekovas. Pranešėjas apžvelgė abortų, dirbtinio apvaisinimo, klonavimo problemas, jų mastą ir įtaką šių dienų mąstymui ir ragino tikinčiuosius aktyviai išsakyti visuomenėje savo nuomonę, kuri atspindėtų krikščioniškąsias šeimos ir gyvybės vertybes. „Tiesos išsakymas atvirai išties turi galią – po laidų apie abortų žalą, gydytojų akušerių ginekologų teigimu, abortų sumažėjo“, – sakė kun. A. Narbekovas. Prel. V. S. Vaičiūnas, kalbėjęs šeimos ir Eucharistijos tema, pabrėžė sekmadieninio dalyvavimo Eucharistijoje kartu su visa šeima svarbą, Švč. Sakramento adoracijos reikšmę ir kasdienę maldą, kuri būtina kiekvienoje šeimoje. Programą šeimoms vainikavo koncertas, kurį šventėms dalyviams surengė Raudondvario kultūros centro dainų ir šokių kolektyvai bei gimnazijos mokiniai. Šventė baigėsi šeimų agape.

Popiet prasidėjo jaunimui skirta kongreso dalis, sutraukusi apie keturis šimtus jaunų žmonių iš aštuoniolikos parapijų. Susirinkę į Raudondvario gimnaziją, jaunuoliai klausėsi VDU Katalikų teologijos fakulteto dekaną dr. Beno Ulevičiaus paskaitos, vėliau, pasidaliję į grupes, mokėsi šokių, teatro meno, meditacijos, dalyvavo paskaitose-diskusijose, kurias vedė Kauno arkivyskupijos Katechetikos centro direktorius dr. Artūras Lukaševičius, šeimos santykių specialistė dr. Birutė Obelenienė, dr. B. Ulevičius. Vėly vakarą jaunuoliai susirinko į Raudondvario pilies kiemėlį, kur vyko jiems skirtas koncertas. Dalyvavo krikščioniškos jaunimo grupės „Aukštyn bures + Jėzui linksmi“, *gospel* choras „Sounds in G“ ir „Benas ir Quest rising“. Po koncerto jaunimas su degančiais fakelais ir žvakėmis, garbindamas Dievą giesme, per tylų miegantį miestelį iškilminga eisena patraukė į bažnyčią, kur vyko Švč. Sakramento adoracija.

Eucharistinio kongreso metu Raudondvario bažnyčioje išstatytą Švč. Sakramentą nepertraukiamai adoravo šeimos, jaunimas, *Caritas*, Marijos legionas ir kitos krikščioniškos organizacijos bei atstovai iš daugelio dekanato parapijų.

Kongresą vainikavo vysk. J. Ivanausko vadovaujama iškilminga sekmadienio šv. Mišių liturgija. Jos metu giedojo ir tikinčiuosius džiugino prof. Petro Bingelio vadovaujamas Lietuvos valstybinis choras. Per pamokslą vyskupas pabrėžė tikėjimo Dievu svarbą šiuolaikinėje sekuliarioje visuomenėje. „Po daugelio metų žmonijos mąstymas tikrai pasikeis, ir tada niekas negalės patikėti, kad buvo galima šitaip gyventi – primityviai mąstyti, niokoti gamtą, griauti šeimas; vartotojiško mąstymo laikas tikrai praėis“, – sakė vyskupas ir ragino tikinčiuosius rauti netikėjimo bei melo piktžolės iš savo gyvenimo ir mąstymo. Paskutiniu šventės akcentu tapo Lietuvos valstybinio choro koncertas visiems iškilmių dalyviams.

Mariologinė konferencija Marijampolės kolegijoje

Balandžio 29 d. Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakultete vyko Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui skirta mokslinė konferencija „Mariologiniai aspektai krikščioniškoje pasau-

Caritas programos „Didysis draugas/didžioji draugė“ seminaras „Tapk mano draugu, man tavęs labai reikia!“.

Seminaro dalyviai Alksnėnų parapijoje dalyvavo paskaitoje-diskusijoje „Savanoriškos veiklos principai, atsakomybės ir įsipareigojimai programoje *Didysis draugas/Didžioji draugė*“, kurią vedė Vilkaviškio vyskupijos jaunimo centro referentas Aurimas Galianovas. Paskaitos metu aiškintasi, kas yra tikroji savanorystė, kokia jos reikšmė ir vieta mūsų gyvenime. Po paskaitos jaunimui teko ir aktyvios veiklos: jaunuoliai išravėjo gėlynus, surinko šiukšles, sėjo žolę, išvalė klebonijos langus.

Vėliau savo išvalgomis apie bendravimo su socialinės atskirties šeimų vaikais ypatumus ir vidinį išgydymą pasidalijo Alksnėnų parapijos klebonas kun. Arūnas Simonavičius. Pasak prelegento, vaiką būtina priimti tokį, koks jis yra, nesusidarius apie jį išankstinės nuomonės. Kunigas Arūnas pabrėžė maldos už mažuosius draugus ir jų šeimas svarbą.

Seminaras baigėsi šv. Mišiomis Alksnėnų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje ir piligrimine kelione į Mažučių kopyltėlę, kur sugiedota Švč. Mergelės Marijos litanija.

-ep-

Kairos rekolekcijos

Balandžio 24–27 d. Šiaulių vyskupijos jaunimo centras (koordinadorės Diana Grapskytė, Kristina Matuzevičiūtė) Troškūnuose surengė *Kairos* rekolekcijas Šiaulių vyskupijos jaunimo atstovams. Rekolekcijų dienos buvo suskirstytos į temas: „Kas aš esu?“, „Kas man yra Kristus?“, „Kristaus žinia man“, „Mano atsakas į Kristaus žinią man“. Dalyviai skatinti atpažinti Dievą kasdieninėse gyvenimo patirtyse, santykiuose su tėvais, šeima, draugais. Pagrindinę temą pagilino vadovų: Dianos, Kristinos, Dovydo, Vyganto, Manto, Gvido Vainoriaus SJ, kun. Arūno Jankauskio seminarai bei juos lydintys diskusijos. Kasdien

švęsta Eucharistija, skirta laiko Sutaikinimo Sakramentui, kurį kartu šventė Troškūnų parapijos klebonas kan. teol. lic. Saulius Filipavičius, t. Algimantas Gudaitis SJ, Šiaulių Šv. Jurgio parapijos vikaras Tomas Janavičius. Pagrindinę rekolekcijų mintį „Meilė labiau parodoma darbas, o ne žodžiais“ padėjo atskleisti nepastebimas „kviėčių“ (patarnaujančių rekolektantų) Dovilės, Gabrielės, Eglės darbas, Ados giesmės.

-aj-

Auksinis kunigystės jubiliejus

Balandžio 27 d. Šiaulių vyskupijos Jonišio parapija paminėjo trisdešimt metų čia besidarbavusio mons. Juozo Dobilaičio auksinį kunigystės jubiliejų. Iškilmsė dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, pasveikinti jubilieato atvyko kunigai iš aplinkinių parapijų, susirinko pilna bažnyčia parapijiečių ir svečių.

Iškilmsė vyko Jonišio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje. Prie durų jubilieatą pasitiko Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Bažnyčioje ganytojas simboliškai uždėjo ant galvos nupintą vainiką, įteikė lazda.

Jubiliejaus iškilmsė sutapo su Pasauline gyvybės diena. Tikintiesiems buvo perskaitytas Lietuvos vyskupų laiškas, skirtas Pasaulinės gyvybės dienos progai. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pasidžiaugė garbinga švente. „Esam dėkingi mielam monsinjorui už ištikimą tarnystę“, – sakė jis ir linkėjo, kad „gyvenimo kelias kunigiško gyvenimo šviesoje iš tiesų būtų be galo prasmingas, kilnus, džiugus“. Monsinjoras Juozas Dobilaitis po šv. Mišių prisiminė atmintinas savo gyvenimo dienas. Vyskupas iškilmingai įteikė jam apaštališkąjį popiežiaus palaiminimą. Šventę vainikavo gausūs sveikinimai.

-ir-

Keliais žodžiais

Kaunas. Balandžio 17 d. Kauno Šventojo Kryžiaus (karmelitu) parapijoje

lėžiūroje“. Ją surengė šio fakulteto Lituanistikos ir religijos mokslų katedra kartu su Marijampolės kolegijos Tobulinimosi studijų centru bei Katalikų teologijos fakulteto VDU Lietuvos Katalikų Bažnyčios istorijos centru.

Šio centro vadovas Alfonsas Motuzas pranešime kalbėjo apie įvairias Švč. Mergelės Marijos liturginio pamaldumo praktikas, vietas, lygindamas jų populiarumą anksčiau ir dabar, atkreipdamas dėmesį į tebesitęsiančias, atsinaujinančias ir nykstančias tradicijas.

Kauno kunigų seminarijos vicerektorius ir KTF VDU dėstytojas kun. Rimas Skinkaitis pateikė požiūrį į Mariją protestantiškoje tradicijoje, kurioje ji gerbiama kaip mūsų tikėjimo sesuo, iškilus pasitikėjimo Dievu pavyzdys, o jos vieta Bažnyčioje regima teocentrinėje, kristocentrinėje perspektyvoje, ypač pabrėžiančioje vienam Dievui priklausantį išskirtinį garbinimą.

Marijampolės kolegijos kapelionas, KTF VDU dėstytojas kan. Kęstutis Žemaitis supažindino su Švč. Mergelei Marijai skiriama vieta ortodoksų Bažnyčioje, pagerbiančioje ją Dievo Gimdytojos (*Theotokos*), Visos-šventos (*Panagia*), Naujosios Ievos ir kitais titulais, su pagarba ir meile vaizduojančioje ją ikonose. Šių krikščionių požiūris buvo pailiustruotas citatomis iš Anthony Bloomo (1914–2003), Sergejaus Bulgakovo (1871–1944) raštų.

KTF VDU dėstytojas kun. Romualdas Dulskis šiandienės postmodernios teologijos perspektyvoje pažvelgė į septynis tradicinius Švč. Mergelės Marijos skausmus ir džiaugsmus, kuriuos aptarė pradėdamas nuo biblinės antropologijos teiginių ir atkreipdamas dėmesį, kad teologinis, į Dievą nukreiptas gyvenimas, atitinka žmogaus prigimtį, o kiekvienam žmogui yra natūralu turėti link Dievo vedančių troškimų bei su jais susijusių ir džiaugsmų, ir skausmų. Pranešime buvo pateiktos šv. Bazilijaus Didžiojo (329–379), Hanso Urso von Balthasaro (1905–1988) išvalgos apie Švč. Mergelės Marijos patirtis, o tradicijoje žinomus jos džiaugsmus ir skausmus iliustravo Hanso Memlingo (1430–1494) ir Albrechto Dürerio (1471–1528) kūrinių reprodukcijos.

Marijampolės kolegijos dėstytojas kun. Remigijus Gaidys pranešime apie Švč. Mergelės Marijos apsišėkimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų pristatė Šiluvos istoriją, taip pat – jubiliejinių metų tradiciją Bažnyčioje bei su jais susijusių atlaidų, piligriminių kelionių prasmę. Paskutinius pranešimus skaitė trys Marijampolės kolegijos dėstytojos. Vida Mickuvienė apžvelgė žodžius, kuriais Dievo Motina pagerbiama lietuvių poezijoje. Birutė Zaveckienė kalbėjo apie Švč. Mergelę Mariją lietuvių prozoje. Vida Balickienė pristatė Folkliarų judėjimą, kurio oficialus pavadinimas yra „Marijos veikimas“.

-ap-

Mirė kunigas jubilieatas Leonas Kalinauskas (1925–2008)

2008 m. gegužės 2 dieną po sunkios ir ilgos ligos mirė Vilkijos parapijos klebonas kunigas Leonas Kalinauskas. Kun. L. Kalinauskas gimė 1925 m. vasario 7 d. Rumšiškėse, mokėsi Rumšiškių pradžios mokykloje. 1938 m. mokslą tęsė Kauno VI gimnazijoje. 1944 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. 1948 m. gruodžio 19 d. Panevėžyje išventintas kunigu.

Iš pradžių darbavosi Rumšiškių parapijoje. 1950 m. paskirtas Pašvitinio parapijos vikaru, 1951 m. – Zibalų parapijos klebonu. 1953 m. tapo klebonu Pajevonio parapijoje: čia pasirūpino atgauti karo metu apgriautą bažnyčią,

kuri, skubiai paremontavus, 1954 m. buvo pašventinta. Religinių kultūrų įga-liotiniui reikalaujant, 1954 m. buvo paskirtas Panevėžiuko parapijos klebonu. 1956 m. tapo Baisogalos vikaru, po metų – Juodaičių klebonu, kur darbavosi beveik dešimt metų. 1967 m. iškeliamas klebonauti į Meškuičius. 1968 m. paskiriamas Josvainių parapijos klebonu. Šias pareigas ėjo 23 metus. Nekart būdavo įspėjamas bei tardomas dėl vaikų rengimo sakramentams. Pamoksluose drąsiai kalbėdavo apie Lietuvos atgimimą, ragino tikinčiuosius nebijo-ti aukotis dėl Tėvynės laisvės. Bendradarbiavo su „Lietuvos katalikų Bažny-čios kronika“, informuodavo apie ateistinės valdžios persekiojimus. 1980 m. pakviestas prisijungti prie Tikinčiųjų teisių Lietuvoje gynimo komiteto, už šią veiklą 1983 m. susilaukė įspėjimo iš prokuratūros. Darbuodamasis Jos-vainiuose, 1980 m. dar paskirtas Panevėžiuko parapijos administratoriumi, o 1984–1985 metais aptarnavo dar ir Pernaravos parapiją.

1992 m. buvo paskirtas Šiluvos parapijos klebonu. 1996 m. jam pavesta aptarnauti dar ir Žaiginio parapiją. 1994–1996 m. pakėlė kelias operacijas. 1997 m. paskirtas Vilkijos parapijos klebonu. Šias pareigas ėjo iki mirties, tik paskutinius kelis mėnesius praleido Šiluvoje.

Kunigas Leonas visada išlaikė giedrą nuotaiką ir optimizmą, buvo atviras visiems gyvenimo iššūkiams, visuomet tvirtai gynė tikinčiųjų teises, su džiaugsmu sveikino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę ir drauge sielojosi dėl neigiamų apraiškų Tėvynėje. Palaidotas gegužės 5 d. Vilkijos bažnyčios šventoriuje.

-Kn-

Mirė mons. jubil. Jonas Balčiūnas (1927–2008)

2008 m. gegužės 2 d. mirė Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebo-nas emeritas mons. jubil. Jonas Balčiūnas. Mons. J. Balčiūnas gimė 1927 m. lapkričio 6 d. Pasvalyje. Mokėsi Biržų pradinėje mokykloje ir gimnazijoje, studijavo mokytojų seminarijoje. 1945 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją, 1949 m. rugsėjo 25 d. išventintas kunigu

1950–1951 m. dabavosi Pasvalio parapijos vikaru, 1951 m. – trumpai Lin-kuvos parapijos vikaru, 1951–1954 Panevėžio katedros vikaru. 1954 m. už įsitraukimą į jaunimo organizaciją „Atžalynas“ suimamas ir nuteisiamas de-šimčiai metų nelaisvės. Kalėjo Kurske ir Ugliče (Jaroslavlio sritis). 1955 m. kaip sergantis tuberkulioze paleistas, kurį laiką rezidavo Biržų parapijoje, trumpai ėjo Pakruojo parapijos vikaro pareigas. 1956 vėl suimtas bausmei tęsti: kalėjo Ugliče, Taišete, Totmoje. 1965 m. grįžo į Lietuvą.

1965–1966 m. – Salako parapijos altaristas vikaro teisėmis, 1966–1970 m. – Salako parapijos vikaras, 1970–1986 m. – Salako parapijos klebonas, 1986–1992 m. – Alantos parapijos administratorius, 1992–2003 m. – Pasvalio para-pijos klebonas, Pasvalio dekanato dekanas, Pasvalio dekanato *Caritas* dvasios vadovas. 1993 m. popiežius Jonas Paulius II jam suteikė monsinjoro titulą. Nuo 2003 m. buvo Pasvalio parapijos klebonas emeritas, nuo 2007 m. gyveno Marijampolės specialiuosiuose globos namuose

Palaidotas gegužės 5 d. Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčios šventoriuje.

vyko Sutvirtinimo sakramento teikimo šventė. Šventiškai papuoštoje bažny-čioje Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius Sutvirtinimo sakra-mentą suteikė 87 parapijos jaunuo-liams. Net 60 jaunuolių atstovavo Kau-no S. Dariaus ir S. Girėno gimnazijai. Visai neseniai parapijos bendruomenė pagerbė prieš trejus metus į amžinybę iškeliavusio popiežiaus Jono Pauliaus II atminimą. Gimnazijos mokiniai suren-gė parapijiečiams Jono Pauliaus II mal-dų ir eilių popietę. Dalis sutvirtinamųjų kartu su parapijos bendruomene da-lyvavo Kauno I dekanato piligriminėje kelionėje į Šiluvą.

-nk-

Kaunas. Balandžio 20 d. Kauno Šv. An-tano Paduviečio parapijoje surengta *Caritas* diena, kurioje dalyvavo Kauno arkivyskupijos *Caritas* reikalų vedėja ses. Viktorija Maknauskaitė ir *Caritas* savanorės. Visus pasveikino parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškelis. Rengi-nio metu parapijiečiai galėjo pavartyti albumo lapus apie *Caritas* veiklą. Buvo padėkota viešnioms ses. Viktorijai ir Sigitai, trumpai ir išsamiai papasako-jusioms apie *Caritas* veiklą. Teigiamai įvertintas parodytas Daliaus Rama-nausko filmas apie *Caritas* istoriją ir jo veiklą Lietuvoje.

-zf-

ŠVENČIAME IR LIUDIJAME

Švč. Kristaus Kūnas ir Kraujas (Devintinės)
Įst 8, 2–3. 14b–16a; 1 Kor 10, 16–17; Jn 6, 51–58

Šiandien ne tik pamokslaujama, bet ir šventiška iškilme parodoma, ką reiškia Eucharistija. Pats Jėzus Evangelijoje prisistato kaip dovana: „Aš esu gyvoji duona.“ Šios iškilmės turinys: Dievas Jėzuje Kristuje tapo vienu iš mūsų ir visam laikui pasilieka duonos ir vyno pavidalais. Jėzus, vienas iš Švenčiausiosios Trejybės asmenų, lieka tarp mūsų tarsi dieviškasis imigrantas. Kiekvienas imigrantas į savo naują tėvynę atsineša kažką iš savo šalies, taip pat prisitaiko prie tos šalies papročių. Jėzus priėmė mūsų žmogiškąjį kūną, mūsų būklę su viskuo, išskyrus nuodėmę, o su savimi atsinešė Švč. Trejybės meilę. Ta meile jis mus valgydina ir girdo. Krikščionys visada, ypač persekiojimų laikotarpiais, tuo gyveno ir sėmėsi stiprybės. Saigono arkivyskupas (vėliau pakeltas kardinolu) François Xavieras Nguyen van Thuanas nuo 1975 m. buvo komunistų valdžios kalintas 13 metų, 9 iš jų praleido vienutėje. Savo dvasiniame testamente „Vilties kelias“ jis aprašė, kaip būdamas kalėjime ypač aiškiai suvokė Kristaus Kraujo galią. Jis kasdien aukodavo šventąsias Mišias, delne slėpdamas tris lašus vyno ir lašelį vandens. „Tai buvo mano altorius, tai buvo mano katedra! Tai buvo tikras kūno ir sielos vaistas <...>, idant nenumirčiau, bet būčiau amžinai gyvas Kristuje. <...> Taip kalėjime jutau savo širdyje plakant paties Jėzaus širdį. Jutau, kad mano gyvenimas buvo Jo gyvenimas, o Jo gyvenimas tapo mano gyvenimu.“

Girdėta Evangelijos ištrauka yra nelengvas, slėpiningas ir prieštaringas žodis. Kaip žmogus Jėzus gali būti duona? Kas kada nors matė gyvąją duoną? Čia priartėjame prie žmogiškosios kalbos ribų. Sunku nusakyti tai, kas nenusakoma. Jėzus pats save duoda mums kaip maistą. Jis asmeniškai nori būti mums valgis. Medžiaginio-biologinio maisto mums nepakanka. Jėzus yra ta duona, kuria mes iš tikrųjų esame gyvi, jis yra tikrasis, būtinas maistas. Šis maistas kyla iš dangaus, nuo Dievo. Pagoniškųjų laikų mitai, tautų pasakos apie dieviškuosius valgius ir gyvybės maistą per amžius išreiškė žmonijos ilgesį ir troškimą.

Kas valgo prisikėlusio Viešpaties kūną, gauna naują gyvenimą. Kaip Kristus daugiau nebemiršta, taip Eucharistijoje gautas naujasis gyvenimas yra nepaliečiamas naikinančio mirties puolimo. Jėzaus mums dovanojamas maistas yra jo kūnas už pasaulį, jo mirtimi paaukotas Tėvui. Iš šios atsidavimo aukos trykšta gy-

vybė, pirmiausia atgaivinanti tą duoną, po to ir visus ją valgančiuosius. Čia dovanojamas esmingas, tvarus, amžinas ir dieviškas gyvenimas.

Panašiai kaip mes suvokiame kūną ir sielą, taip Jėzaus laikų žydai kalbėdami apie kūną ir kraują numanė žmogiškosios būties visumą. Todėl Jėzus žada duoti valgyti kūną ir gerti kraują. Dvejopas kūno ir kraujo dovanos pažadas nėra vien tik perteklius, tai susitikimas su visu Jėzaus asmeniu, jo mirties skelbimas ir sudabartinimas, tobulus pasotinimas, kurį vaizdžiai rodo ir įgyvendina abu ženklai.

Jėzaus amžininkams žydams pažadas valgyti jo kūną ir gerti jo kraują skambėjo kaip skandalas ir piktžodžiavimas. Mums tikėti Jėzaus žodžiais sunku dėl kitų priežasčių, nulemtų mūsų laikais įprasto gamtamokslinio pasaulėvaizdžio. Jėzus pirmiausia negatyviu, po to pozityviu aspektu patvirtina, jog amžinasis gyvenimas perteikiamas tik šiuo šventu valgiu bei gėrimu. Nepaisydamas prieštaravimų ir išvežiojimų, Jėzus pabrėžia, jog čia iš tikrųjų kalbama apie valgį ir gėrimą. Taigi nepakanka vien su tikėjimu žvelgti į šventuosius ženklus, tik garbinti juos: galiausiai tai skirta valgyti. Antraip Jėzus nebūtų pasirinkęs laikinų bei gendančių pavidalų, duonos ir vyno ženklo. Juk jis galėjo parinkti ką nors ypač patvaraus, pavyzdžiui, brangakmenį. Žmogiškai galvojant, toks ženklas būtų tinkamesnis perteikti tęstinumą.

Jėzus taip aprašo šio šventojo maisto poveikį. Pirmiausia tai yra vienybė su juo: „Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje.“ Šiuo šventu valgiu įsiliejame į Jėzų, tampame vidiniai jo kūno nariai. Todėl turime savo ruožtu atsiduoti jam, kaip jis mums dovanoja save. Besikartojantis valgymas ir gėrimas yra nuolatinio susivienijimo pradžia. Deja, daugelį pakrikštytųjų tokia mintis gąsdina ir jiems nemaloni. Jie nenorėtų, kad Kristus būtų taip arti, jaučiasi dėl to esą ribojami, nuogąstauja dėl savo laisvės. Todėl vengia priimti Kristaus kūną, užuot džiaugėsi ir dėkoję, kad Kristus atsiduoda kiekvienam paprastam mokiniui. Todėl nepriimti Kristaus yra bausis nedėkingumas.

Vienintelį kartą, kalbėdamas apie Eucharistiją, Jėzus ne kartoja kaip kitais kartais: mano kūnas, mano kraujas, bet sako: „Kas mane valgo“ (*Jn 6, 57*). Taigi jis nori likti ženklų slėpinyje. Tėvo gyvybės pilnatvė nuolat teka Sūnui. Kas valgo Gyvąją Duoną, gauna dieviškojo gyvenimo pilnatvę. Džiaugsmas dėl to šiandien ragina išeiti į gatves. Tai turime liudyti visam pasauliui.

ŽODŽIAI IR DARBAI

9 eilinis sekmadienis (A)

Ist 11, 18.26–28; Rom 3, 21–25a. 28; Mt 7, 21–27

Šį sekmadienį minima Tėvo diena. Graži tėvystės idėja dažnai labai skiriasi nuo asmeninės patirties. Nere-tai skausminga šeimos istorija, nuoskaudų iškreiptas tėvystės įvaizdis trukdo tikėjimu priimti dangiškojo Tėvo slėpinį. Net geri, mylintys tėvai yra sąlygojami žmogiškųjų ribotumų, nuovargio, silpnybių. Tėvo diena beveik prieš šimtmetį pradėta minėti JAV. Šios šventės iniciatorė buvo moteris, norėjusi pagerbti savo tėvą, kuris po žmonos mirties pats išaugino šešetą vaikų. Tėvo diena įvairiose šalyse minima ne tą pačią dieną: JAV ir daugelyje kitų šalių trečiąjį birželio sekmadienį, Italijoje per šv. Juozapo iškilmę. Lietuvoje Tėvo dieną minime pirmąjį birželio sekmadienį.

Dievas yra ne tik visatos, bet ir kiekvieno širdies Viešpats. Dievo karalystė skelbiama taip pat mūsų namuose ir šeimose. Nobelio premijos laureatas, teologas, muzikas ir gydytojas Albertas Šveiceris (1875–1965), Centrinėje Afrikoje įkūręs ligoninę ir didžiadvasiškai tarnavęs vargšams, paklaustas, kaip geriausia auklėti savo vaikus, atsakė: „Yra trys metodai. Pirmasis – pavyzdžiu; antrasis – pavyzdžiu; trečiasis – pavyzdžiu.“ Šeimoje ypač akivaizdžiai atsiskleidžia, kaip tėvų žodžiai atitinka darbus. Būtų lengva pamokyti savo vaikus sakant: nekreipkite dėmesio į tai, kaip gyvenu, klausykite tik to, ką sakau. Deja, tai nepadeda. Į gyvenimo darbais nepagrįstus pamokymo žodžius kiekvienas atsakytume: negirdžiu, ką sakai – pernelyg garsiai byloja tavo darbai ...

Laimai, Dievo žodis nėra dvilypis, jis nuoseklus ir veiksmingas. Pirmajame skaitinyje Viešpats moko: „Įsidėkite šiuos mano žodžius sau į širdį ir sielą, prisiriškite juos kaip ženklą prie rankos ir pritvirtinkite kaip žymę sau ant kaktos.“ Dievo žodis nušviečia mūsų planus, moko atskirti ir pasirinkti gyvenimo palaiminimą – ar prakeikimą.

Evangelijoje taip pat raginama budėti, kad deklaruojamas tikėjimas atitiktų gyvenimą. Iš Jėzaus žodžių galima susidaryti išpūdį, jog jo klausytojai panašūs į tuos, kurie šaukia: „Viešpatie, Viešpatie“. Du kartus pakartotas kreipinys liudija pabrėžtiną ir perdėtą išpažinimą. Tačiau vien lūpomis išpažinti nepakanka. Tarnavimą Viešpačiui turi paliudyti visas žmogaus gyvenimas,

mintys, troškimai, darbai. Visose šiose srityse būtina išpažinimo ir veiksmo vienovė. Išpažindami Jėzų kaip Viešpatį kartu išpažįstame, jog svarbiausia yra vykdyti Tėvo valią. Pats Jėzus pakluso dangiškajam Tėvui ne priedarta, bet klusnumu iki mirties.

Deklaruojamas tikėjimas ar net maldingumas nebūtinai reiškia teisingą tvarką. Išpažįstamą tikėjimą turi liudyti Kristaus mokinio gyvenimas, antraip, užuot buvęs Dievo garbinimu jis gali virsti papiktinimu. Sukrečia grėsmingi Jėzaus žodžiai: „Aš niekuomet jūsų nepažinojau.“

Griežtas Jėzaus nuosprendis nėra staigmena. Pasaulio teisėjas Jėzus tai iš anksto paskelbė ir nusakė palyginimais. Šis nuosprendis netikėtas tik tiems, kurie Jėzaus žodžius praleidžia pro ausis ir išbarsto vėjais. Pastebėję, jog atsidūrė pasmerktųjų pusėje, tie žmonės teisinsis, kad Jėzaus vardu pranašavo ir darė išpūdingus darbus. Jie bandys priminti Jėzui apie save vildamiesi, kad įvyko klaida: juk jie manė veikę Jėzaus galia. Tačiau toks priminimas nieko nepadeda. Juk net melagingi pranašai gali daryti ženklus ir stebuklus – taip Jėzus kalbėjo apie pasaulio pabaigą. Stebuklingi ženklai yra vienaprasmiai tik tuomet, kai juos grindžia išgyventas tikėjimas. Negalime didžiutis savo darbais manydami, jog jie garantuoja „bilietą“ į dangaus karalystę. Net apaštalas Paulius nuogaštavo, kad gali būti atmetas.

Evangelijos ištraukoje minimus pranašautojus, demonų išvarinėtojus ir stebukladarius Dievas panaudojo kaip įrankius, tačiau dėl jų pačių kaltės ta veikla neprisidėjo prie jų pačių išganymo. Kaip turėtume suprasti pasmerkimo žodžius? Ar pranašystės ir demonų išvaymas, stebuklų darymas yra blogis? Ne. Tai nepriimtina tuomet, kai siekiama išgarsėti, savintis Dievui priklausančią garbę. Jėzus tarsi sako: „Jūs neteisėtai manipuliuote mano vardu, aš neturiu su jumis nieko bendra.“

Baigdamas Kalno pamokslą Jėzus dar kartą pabrėžia savo mokymo rimtumą. Jo žodžiai nėra vien tik džiugioji naujiena. Jėzaus žinia turi pasekmes. Kas tai suvokia, privalo apsispręsti. Dievo žodis niekuomet nėra neveiksmis. Žmogus negali kliautis vien savimi. Tai taip pat būtų apsisprendimas. Žmogaus likimas gali būti dvejobas: pražūtis arba laimė. Kas statydinasi namus ant Jėzaus žodžio, suauga su jo tvirtu pamatu.

Laimingi vaikai, iš savo tėvų gavę Dievo žodžiu grindžiamo gyvenimo pavyzdį.

PASITIKINTYS NUSIDĖJĖLIAI

10 eilinis sekmadienis (A)

Oz 6, 3–6; Rom 4, 18–25; Mt 9, 9–13

Pranašo Ozėjo šauksmas: „Noriu ištikimos meilės, o ne aukos, mieliau man Dievo pažinimas, negu deginamosios aukos“ ir šiandien aktualus. Nuolat išlieka įtampa: ar maldingos praktikos atitinka Dievo meilę. Vieša maldingumo išraiška yra būdas, kaip galime parodyti ir atsilyginti Dievui už didžią meilę, kuria jis mus pamilo. Religinės praktikos gyvavo ir gyvuoja daugelyje kultūrų. Deja, šiandienos Europoje jos nyksta. Tačiau neverta vien nostalgiskai dūsauti idealizuojant praeitį – nedera pilti jauno vyno į senus vynmaišius. Reikia kažko daugiau. Dievas nori meilės, o ne ritualo, nori, kad pažintume, koks jis yra iš tikrųjų.

Pranašas Ozėjas gyveno apie VIII a. prieš Kristų, kai izraelitai Šiaurės Karalystėje (Samarijoje) išgyveno ramaus klestėjimo metą, tačiau iškilo pavojus dėl tikrojoje Jahvės religijoje atsirandančių Baalo kulto priemaišų. Pranašas Ozėjas atmeta ne Mozės įstatymo nustatytas aukas, bet tokias, kurios su pagoniškujų apeigų priemaišomis tampa bereikšmės, nes jose nebelieka tikro garbinimo ir tikros meilės.

Mums sunku įsivaizduoti, kaip Jėzaus aplinkinius galėjo gluminti tai, kad į artimiausių mokinių būrį pakviestas muitininkas Matas. Uoliems fariziejams tiesiog nepakečiama mintis, kad muitininkas gali turėti dalį Abraomo palikime. Apaštalas Paulius mums primena tai Laiške romiečiams: pasitikėjimas Viešpačiu leidžia įvykti tam, kas atrodė neįmanoma. Panašiai kaip Abraomui pažadamas sūnus žmogišku mastu neįmanomoje situacijoje, muitininkas Matas pasirenkamas vienu Viešpaties Bažnyčios šulų ir tampa evangelistu. Nusidėjęs pakviečiamas dalyvauti Viešpaties pokylyje ne todėl, kad tapo ištikimesnis įstatymui, bet todėl, kad pasitiki Viešpačiu. Laiško romiečiams mintis yra Jėzaus žodžių Evangelijoje komentaras: „Nematydamas jokios vilties Abraomas patikėjo viltimi. <...> Jis nepasidavė netikėjimui Dievo pažadu, bet įsitvirtino tikėjime.“ Nusidėjęs žino esąs nevertas Viešpaties, suvokia savo silpnybę, tačiau, nepaisant to, tiki „Viešpatį Jėzų, paaukotą dėl mūsų nusikaltimų ir prikeltą mums nuteisinti“.

Muitininkas Matas tikriausiai labai nustebė išgirdęs, jog jį pasirinko Jėzus. Glaustame evangelisto Mato aprašyme juntamas dėkingumas. Muitininkai buvo niekinami ne vien kad sukčiaudami ir kyšininkaudami nusižengdavo moralės nuostatoms, bet ir kad bendradarbiavo su Romos valdžia. Štai tokį išdaviką ir pini-

guočių Jėzus pasikviečia į artimiausių mokinių būrį. Jis pašaukiamas tiesiog savo darbo vietoje, svarbioje prekybinėje gatvėje, vedančioje iš Damasko į Egiptą. Galima numanyti, kad jis ir anksčiau pažinojo Jėzų. Veikiausiai muitininkas nepalikto stalų su prekėmis ir pinigais, o perdavė turėtą muitinės vietą savo įpėdiniui. Vis dėlto nuostabu tai, kad žmogus palieka garantuotas pajamas laidavusį postą, keliasi ir eina. Jėzus kviečia jį sekti asmeniškai. Būti krikščionimi pirmiausia reiškia išgirsti Jėzaus asmeninį kvietimą ir sekti jį.

Matas surengia savo bendrams ir bičiuliams atsisveikinimo pokylį. Veikiausiai pokyliui ruošiasi kelias dienas. Matas nebūtų drįsęs pasikviesti kitų muitininkų, jei nebūtų tikras dėl Jėzaus nuostatos šiuo klausimu. Muitininkai buvo vieši nusidėjęliai, lyginami su paleistuvėmis, jiems nebuvo leidžiama liudyti teisme. Matas, surengęs pokylį, išreiškė savo solidarumą tiek savo seniesiems kolegoms, tiek naujam Viešpačiui. Tai aplinkiniams turėjo atrodyti kaip provokacija. Fariziejai netrukus ėmė protestuoti paklausdami mokinių, kodėl jų mokytojas taip papiktinamai elgiasi. Į tai pats Jėzus atsako palyginimu. Savaiame suprantama, kad gydytojas gydo ligonius: to reikalauja jo pašaukimas. Nusidėjęliai taip pat yra ligoniniai, jų gyvybei gresia pavojus. Jiems reikia gydymo ne tik pamokymu, bet ir dalijantis gyvenimu.

Jėzus ne vien pateisina savo nuostatą, bet ragina ir kitus taip daryti: „Eikite ir pasimokykite.“ Rašto mokytojams Jėzus cituoja pranašo Ozėjo žodžius, kuriais kritikuojama vien formalaus kulto nuostata. Būdinga, kad Jėzus pratęsia Rašte užrašytą Dievo žodį savo žodžiais: „Aš ir atėjau šaukti ne teisiųjų, bet nusidėjęlių.“ Dieviškasis Aš toliau tęsiamas Jėzaus veiksmais. Jėzus tapatinasi su kalbančiu Dievu kaip veikiantysis. Tarp eilučių galima suvokti, kuo jis save laiko.

Šventoji Margarita iš Kortonos buvo XIII šimtmečio Marija Magdaliotė. Graži mergina nuo septynerių metų augo su pamote, o sulaukusi septyniolikos pabėgo iš tėvo namų su jaunu turtuoliu. Šis žadėjo ją vesti, tačiau to niekad nepadarė. Devynerius metus ji drauge su juo gyveno jo pilyje, savo elgesiu piktydama aplinkinius. Kartą jos mylimasis išvyko medžioti ir negrįžo. Jo šuo nuvedė Margaritą į tą vietą, kur gulėjo nužudyto šeimininko kūnas. Šiurpus vaizdas perkeitė Margaritos gyvenimą. Ji suvokė, jog tai buvo Dievo kvietimas atgailauti, ir atgailavo. Dvidešimt ketverius metus ji praleido melddamasi, atgailaudama ir tarnaudama vargšams. Kortonos žmonės, užuot ją pasmerkę, pripažino esant šventąja. Jėzus tardamas žodžius: „Aš atėjau kviesti ne teisiųjų, bet nusidėjęlių“ turi omenyje tokius žmones kaip šventoji Margarita ar daugelis visų laikų atgailaujančių nusidėjęlių.

Vatikanas kritikavo Europos Tarybos aborto rezoliuciją

(KAP, KAI) Balandžio 27 d. dienraštyje *L'Osservatore Romano* Popiežiškosios gyvybės akademijos pirmininkas vyskupas Elio Sgreccia kritikavo balandžio 16 d. Europos Tarybos plenarinio susirinkimo priimtą rezoliuciją dėl abortų. Vatikano hierarchas apgailestavo, jog pirmą kartą oficialiame Europos Tarybos dokumente formuluojama „teisė į abortą“. Pasak komentaro, vienas dalykas yra tam tikromis sąlygomis leisti abortą arba paskelbti jį esant nebaudžiamą, o kitas dalykas – apibrėžti teisę į abortą. Vyskupas E. Sgreccia apgailestavo, kad rezoliucijos tekste pateikiama išskirtinai tik moters sveikatos ir socialinių išlaidų argumentacija, o nekalbama apie negimusio žmogaus orumą. Žvelgiant į negimusio žmogaus teisę gyventi, negali būti jokio leistino termino daryti abortą. Toliau savo komentare vyskupas kritikavo dokumento vidinį prieštarumą: visiems žmonėms laiduojant teisę į kūno integralumą ir teisę disponuoti savo kūnu, negimusiems ši teisė nenumatoma. Pasak vyskupo E. Sgreccia, embrionas nėra vien paprasčiausia nėščiosios kūno dalis. Popiežiškosios gyvybės akademijos pirmininkas prieštaravo priekaištui, esą Katalikų Bažnyčia nori atimti moterims teisę disponuoti savo kūnu. Pasak jo, tokie teiginiai yra „populistiniai“ ir „visiškai svetimi Bažnyčios mokymui ir jos nuostatom“.

Popiežius ragino tinkamai paskirstyti gėrybes

(KAP, KAI) Gegužės 6 d. popiežius Benediktas XVI kalbėjo gegužės 3–6 d. vykusio Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos plenarinio susirinkimo nariams. Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos

nariai savo metiniame susirinkime aptarė globalizacijos klausimus solidarumo bei subsidiarumo požiūriu. Pasak Benedikto XVI, naujojo šimtmečio globaliniai iššūkiai yra tinkamesnis gėrybių paskirstymas pasaulio mastu, galimybė siekti švietimo, tolygi plėtra ir aplinkosauga. Ieškant atsakymų į šiuos iššūkius reikia atsižvelgti į žmogaus orumą bei bendrąjį gėrį. Pasak jo, vyriausybės turi remti individualias iniciatyvas pagal subsidiarumo principą. Popiežius pabrėžė, jog solidarumas ir subsidiarumas turi ne tik horizontalų, bet ir vertikalų pobūdį, nes šie dalykai nurodo į visuomenės tvarkos Kūrėją. Kūrėjas įrašė į žmogaus prigimtį artimo meilės, drauge ir solidarumo įstatymą. Visuomenė, vertinanti subsidiarumo principą, išvaduoja žmones nuo beviltiškumo ir atveria galimybę drauge angažotis ekonomikos, politikos ir kultūros srityse.

Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos plenarinio susirinkimo temos buvo pristatytos spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo Akademijos kancleris vyskupas Marcelo Sanchez Sorondo. Čia buvo pareikšta mintis, jog globalizacijos epochoje bendrojo gėrio sąvoka įgyja naują reikšmę. Globalizacija tam tikrose srityse veda į didėjančią nelygybę ir socialinę neteisę, visuomenės fragmentaciją. Socialinių mokslų akademija laikosi hipotezės, jog solidarumo ir subsidiarumo principai – kitaip negu kompromisai tarp socializmo ir liberalizmo – piliečių visuomenėje gali pažadinti naujų socialinių, ekonominių ir kultūrinių jėgų. Labai svarbu suvokti, kokių mastu galima taikyti katalikų socialinio mokymo principus. Dažnai šie principai interpretuojami visiškai kita prasme, negu pateikia katalikų socialinis mokymas. Taip atsitinka, pavyzdžiui, tuomet, kai pasitelkiant subsidiarumo principą iškreiptai formuluojama šeimos sąvoka.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / kun. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / mons. Arūnas Poniškaitis
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbra / Klaipėda
Laima Žimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
Faksas (37) 323 853
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2008, „Bažnyčios žinios“